

LISTOPAD

Tematy tygodnia:

1. *Niebo miejscem świętych* - s. Teresa Golemo
2. *Polska moją ojczyzną* - s. Terezitta Sławęta
3. *Zmiany w przyrodzie zachodzące późną jesienią* - s. Józefa Polek
4. *Adwent - czas oczekiwania* - s. Jolanta Kuligowska

Tygodniowy plan pracy w ochronce - LISTOPAD, tydzień 1

Temat tygodnia: <i>Niebo miejscem świętych</i>		Treści wychowawczo - dydaktyczne						
Dzień tygodnia	Temat dnia	Cel operacyjny	Obszar fizyczny	Obszar umysłowy	Obszar społeczny	Obszar kulturowy	Obszar moralny	Obszar religijny
Poniedziałek	<i>Co to jest niebo?</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko próbuje odpowiedzieć na pytanie: Co to jest niebo? 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne • Zestaw ćwiczeń gimnastycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • Opowiadanie • Rozwijanie umiejętności poprawnego konstruowania wypowiedzi na temat wysłuchanego tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • Zachęcanie do zabawy ze wszystkimi dziećmi 	<ul style="list-style-type: none"> • Praca plastyczna 	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie postawy bycia dobrym wobec innych • Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa – dzień Opatrzności Bożej • Wdrażanie do pamiętania o Panu Bogu w codzienności życia
Wtorek	<i>Święci drogowskazem do nieba</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko próbuje wyjaśnić dlaczego święci są drogowskazem do nieba 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne • Przypomnienie symboliki poznanych znaków drogowych 	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanka • Utrwalanie nazw figur geometrycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie do angażowania się w proste prace porządkowe w ochronce 	<ul style="list-style-type: none"> • Piosenka 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z wybranymi postaciami świętych – zachęcanie do naśladowania ich w codzienności życia • Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa – dzień Aniołów Stróżów • Katecheza
Środa	<i>Jestem Dzieckiem Bożym i mam swoje miejsce w niebie</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko wie że jest Dzieckiem Boga od momentu Chrztu Świętego 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne • Rozmowa kierowana: Przekazanie prawdy o tym, że ciało człowieka jest darem Pana Boga 	<ul style="list-style-type: none"> • Słuchanie wiersza • Wzbogacanie zasobu słownictwa o nowe słowa 	<ul style="list-style-type: none"> • Uświadomienie ważności rodziny w życiu każdego człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • Rytmika 	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności dokonywania wyborów między dobrem, a złem • Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa – dzień Św. Józefa • Zapoznanie z prawdą, że przez Chrztus Święty człowiek staje się Dzieckiem Boga • Czytanie Starego Testamentu

Czwartek	<i>Bł. Edmund Bojanowski-wzorem świętości</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko wymienia dobre czyny, którymi obdarzał ludzi bł. Edmund 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne • Zestaw ćwiczeń gimnastycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • Wypowiedzi na temat ilustracji przedstawiających sceny z życia bł. E. Bojanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • Odwiedziny chorych lub samotnych 	<ul style="list-style-type: none"> • Inscenizacja wybranych wydarzeń z życia bł. Edmunda 	<ul style="list-style-type: none"> • Zachęcanie do naśladowania bł. Edmunda w jego dobroci wobec innych • Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa – dzień Najświętszego Sakramentu • Czytanie Nowego Testamentu
Piątek	<i>W modlitwie pamiętamy o zmarłych</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dzieci wspólnie z innymi modlą się za zmarłych 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne • Wspólne wyjście na cmentarz • Porządkowanie grobów 	<ul style="list-style-type: none"> • Porównywanie odległości z użyciem określeń: blisko, daleko, bliżej, najbliżej 	<ul style="list-style-type: none"> • Budzenie zainteresowania historią własnej rodziny 		<ul style="list-style-type: none"> • Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa – dzień Najświętszego Serca Pana Jezusa • Katecheza

Listopad (tydzień I, dzień 1)

Temat tygodnia: Niebo miejscem świętych.

Temat dnia: Co to jest niebo?

Cel operacyjny: Dziecko próbuje odpowiedzieć na pytanie: co to jest niebo?

Środki dydaktyczne: obrazki przedstawiające różnego rodzaju klucze, klucze z białego kartonu, K. Właźnik *Wychowanie fizyczne w przedszkolu. Przewodnik metodyczny dla nauczyciela*, Warszawa 1999; B. Ferrero *Historie piękne*.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne - zestaw 5.

- Zabawa orientacyjno - porządkowa: *Leci samolot*. Bieg w rozsypce z ramionami wzniesionymi w bok w różnych kierunkach, z mijaniem.
- Ćwiczenia nóg: *Samolot wznosi się i ląduje*. Z niskiej pozycji wspięcie na palce, ramiona w bok, a następnie przysiad podparty wolno wykonany.
- Ćwiczenia dużych grup mięśni: *Spadochron*. W staniu dłonie zwinęte w pięści, wymach ramion w przód i w tył z lekkim ugięciem kolan, wahaniem tułowia w lewo i w prawo i w tył.
- Czworakowanie: *Skoczek ląduje*. Po wysokim skoku, chód na czworakach.
- Ćwiczenia tułowia (skłony w przód): *Składanie spadochronu*. Mały rozkrok – skłony w przód z ciągnięciem *linek spadochronu* i wyprost.
- Marsz parami.

(Źródło: K. Właźnik *Wychowanie fizyczne w przedszkolu. Przewodnik metodyczny dla nauczyciela*, s. 131)

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

4. Wspólna modlitwa – dzień Opatrzności Bożej.

Zachęcanie dzieci do wyrażania wdzięczności Panu Bogu za dary Bożej Opatrzności.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Co to jest niebo?

Zachęcanie dzieci do wypowiedziania swoich wyobrażeń i skojarzeń.

2. Słuchanie opowiadania „Trzy klucze”.

Żył kiedyś wielki król, największy w owych czasach, kiedy ludzie znali jeszcze miejsce, gdzie znajdowała się brama Nieba.

Król zdobył wszystko, co było do zdobycia, ale chciał jeszcze jednej, największej rzeczy: chciał mieć klucze, które otwierały bramę Nieba. Nikt nie potrafił go zadowolić.

Wydał dużą część swego ogromnego skarbu, by opłacić ludzi, którzy mieli przebadać każdy zakątek ziemi, by znaleźć te klucze, ale bez skutku. Wysłał swych odważnych dworzan do najbardziej ukrytych miejsc, wśród bagien, nawet w głębiny morza, również bez efektu.

Pewnego dnia król przybył konno przed bramę, która wydawała się być wyzwaniem. Była solidna, niedostępna. Pokiwał ręką ku Aniołom, którzy jej strzegli i powiedział: „Nie zaznam spokoju, dopóki nie zdobędę kluczy, które otwierają tę bramę!”

Anioł spojrział na niego rozbawiony, gdyż królowie ziemi nie są tak bardzo ważni dla Aniołów Nieba, i powiedział: „Na ziemi istnieje tysiące kluczy, które mogą otworzyć bramy Nieba. Kwitną pod stopami ludzi, ale oni ciągle je tylko deptają. Będiesz mógł je znaleźć i ty, jeśli potrafisz je odszukać. Trzy są przeznaczone dla ciebie. Jeśli je znajdziesz, będziesz mógł otworzyć bramę Nieba”.

Król zszedł z konia i zaczął natychmiast poszukiwania.

Przez wiele lat oczyma badał ziemię, po której stapał, ale żaden klucz nie zakwitł pod jego stopami.

Pierwszy klucz

Pewnego dnia, gdy wędrował, potknął się o małe, rachityczne, prawie suche drzewko. Lata spędzone na poszukiwaniu klucza do Nieba, uczyniły go mniej dumnym i bardziej uważającym na rzeczy małe i słabe. Podniósł drzewko i zaniósł je do domu. Przygotował pulchną ziemię i posadził w niej drzewko, codziennie je potem podlewał. Następnie zatroszczył się o podparcie jego małych gałęzi i pnia.

Przechodzień, który przypadkiem asystował tej scenie, powiedział: „Zostaw to brzydactwo. Nawet, jeśli je uratujesz, jesteś zbyt stary, by móc kiedyś cieszyć się jego cieniem i jego owocami. Co ci z tego przyjdzie?”

„Pewnego dnia ktoś tu usiądzie i będzie błogosławił cień tego drzewa i jego owoce, a więc również po trochu i mnie. - odpowiedział król. - Mogę być szczęśliwy z tego powodu już teraz”.

W tym momencie ujrzał pierwszy klucz. Leżał pod jego stopą i wydawał się wyrastać z ziemi. Był to klucz zrobiony z dziwnego metalu: był zielony jak szmaragd.

Drugi klucz

Minęło znów trochę czasu. Król kontynuował swe poszukiwania. Pewnego zimowego popołudnia, w czasie silnej burzy, zobaczył bosą dziewczynkę w łachmanach, która drżała skulona w jednej z bram starego miasta. Król zatrzymał się, zdjął płaszcz i owinął nim dziewczynkę. Przygotował jej ciepły posiłek i poszukał dla niej sukienki. W tym właśnie momencie zauważył, że pod lewą nogą znajdował się drugi klucz. Był to klucz ze specjalnego metalu o kolorze czerwonym, rubinowym.

Trzeci klucz

Minęło znów kilka lat. Król stał się starym, zmęczonym pielgrzymem. Chodził z trudem, opierając się na lasce. Ale nie przestał szukać brakującego klucza.

Pewnej nocy dotarł do małego miasta na Wschodzie. Szukał miejsca na odpoczynek, gdy zaintrygowało go dziwne poruszenie wśród ludzi. Zauważył orszak podnieconych osób, wychodzących z miasta.

„Co też oni zamierzają robić na polach o północy?” – pytał siebie król. Poszedł za nimi. Dotarł przed zrujnowaną szopę, która pełniła rolę stajni. Ludzie, którzy szybciej wędrowali od niego, już teraz powracali do miasta, gdy on zbliżał się do stajni. W lichym świetle dymiącego kaganka zauważył młodą Matkę, która kołysała swe Dzieciątko. W tym momencie Dziecko otworzyło oczy. Stary król poczuł się olśniony tym wejrzeniem i po raz

pierwszy w życiu zgiął kolana przed kimś. Jego serce nappełniło się radością, gdyż przed nim znajdował się trzeci klucz. Klucz cały ze złota.

Znalazł trzy klucze i teraz mógł otworzyć bramę Nieba.

(Źródło: B. Ferrero, *Historie piękne*, s. 94)

3. Rozmowa na temat opowiadania:

- Czego pragnął król?
- Co odpowiedział mu Anioł?
- W jaki sposób król znajdował klucze?
- Co było kluczem do nieba dla króla?
- Co może być naszym kluczem do nieba?

4. Praca plastyczna „Klucz do nieba”.

• Rozdanie dzieciom kluczy wyciętych z białego kartonu. Wyjaśnienie, by w tych kluczach narysowały jakieś dobre uczynki, które pomogą im dostać się do nieba. Ozdabianie kluczy według własnego pomysłu.

Lub:

- Na obłoku wyciętym z kartonu wykonanie rysunku na temat „Niebo to...”

5. Przygotowanie wystawy prac.

Zachęcanie dzieci do wypowiedziania się na temat swojej pracy. Wyjaśnienie dzieciom, że niebo jest miejscem, gdzie wszyscy będą szczęśliwi i że każdy ma tam swoje miejsce przygotowane przez Boga Ojca, który czeka na nas.

6. Ćwiczenia gimnastyczne - zestaw 4.

Część I

Ćwiczenie orientacyjno – porządkowe: Dzieci trzymają laski oburącz za końce i biegają w różnych kierunkach z wymijaniem. Na sygnał, dzieci zatrzymują się, opierają laski w położeniu poziomym na głowie po czym:

- idą we wspięciu na palcach,

- idą *gąsienicą*,

- zatrzymują się w rozkroku i wykonują skłon w przód tak, aby laska wraz z nogami tworzyła literę A.

Każde ćwiczenie powinien zapowiadać inny sygnał uprzednio ustalony i wyjaśniony przez prowadzącą.

Część II

Ćwiczenie dużych grup mięśniowych: Dzieci trzymają laskę oburącz za końce. Na polecenie przechodzą przez nią jedną, potem drugą nogą. Przesuwając laskę za plecami, wznoszą ją nad głowę i do przodu. Przechodzenie przez laskę można ćwiczyć, zaczynając ruch od tyłu (wtedy laska w początkowej fazie znajdzie się za plecami dziecka lub od przodu – wtedy laska jest w dole).

Ćwiczenie mięśni grzbietu: Leżenie przodem, laska trzymana oburącz za końce:

- podnoszenie laski w przód i wytrzymanie,

- podnoszenie czoła laską, skłon tułowia w tył, ramiona nad podłogą zgięte w łokciach.

Ćwiczenia ożywiające: bieg w różnych kierunkach z omijaniem lub przeskakiwaniem przez leżące laski. Na sygnał każde dziecko zatrzymuje się przy najbliższej lasce.

Ćwiczenie stóp: palce stóp obejmują laskę przy jednym jej końcu. Dzieci przesuwają się krokiem dostawnym po lasce od jednego do drugiego końca. Cały czas palce stóp podkurzone.

Uwaga: ćwiczenie 4 i 5 należy przeprowadzić łącznie.

Ćwiczenie mięśni brzucha: Leżenie tyłem, laska w górze trzymana oburącz. Przekładanie nóg przez laskę do przodu i do tyłu.

Ćwiczenie zręczności: Rozsypka w dużych odstępach:

- stojąc ustawić laskę na podłodze i zanim upadnie złapać,
- kto potrafi utrzymać laskę jak najdłużej na dłoni lewej (prawej)?

Improwizacja ruchowa z laską: Ruchy *drwala, oszczepnika, zamiataacza ulic, cyrkowca, flecisty, florecisty itp.*

Ćwiczenie wyprostne: Siad skrzyżny, laska z tyłu za plecami – przesuwanie laski poziome i skośne: *wycieranie pleców ręcznikiem.*

Ćwiczenie równowagi: Chód po lasce, ręce wzniesione w bok pomagają w utrzymaniu równowagi.

Bieg. Dzieci dobierają się parami, stojąc jedno za drugim, i wspólnie trzymają laski za ich końce. Na sygnał *pojazdu* wyruszają – dzieci biegają w różnych kierunkach lub po obwodzie koła. Tempo i rodzaj biegu mogą być dowolne lub kierowane przez prowadzącą. Może to być zwykły bieg, bieg pod górkę, z górki. Po pewnym czasie należy zamienić miejsca – dziecko, które było z przodu idzie do tyłu i odwrotnie.

Ćwiczenie zwinności: *Szermierka.* Dzieci ustawione parami twarzą do siebie manipulują laskami imitując *walkę szermierczą.*

Ćwiczenia siłowe: Wykorzystanie ustawienia parami z poprzedniego ćwiczenia. Jedno dziecko w siadzie klęcznym na krążku lub kocu, drugie za pomocą lasek ciągnie współwiczającego.

Ćwiczenie można wykonać jedynie na płaskim i śliskim podłożu.

Skoki: dowolne przeskoki przez laskę przodem, bokiem, tyłem,

Część III

Ćwiczenie wyprostne: Siad klęczny, laska trzymana za końce oburącz, wzniesiona w górę. Głęboki skłon tułowia w przód do *ukłonu japońskiego*, a następnie wyprost.

Ćwiczenie stóp: W siadzie, laska ustawiona pionowo i trzymana oburącz. Wspinanie się po lasce palcami stóp w górę i schodzenie w dół.

Ćwiczenie uspokajające: Dowolny marsz i przyjmowanie pozycji zapowiedzianych przez prowadzącą:

- leżenie tyłem i położenie laski przy głowie tak, aby wyprostowane ciało dziecka i laska tworzyły literę *T*,
- leżenie tyłem i położenie laski z prawej strony tak, żeby laska i ciało dziecka tworzyły cyfrę *1*,
- układanie kwadratów z lasek: dzieci dobierają się czwórkami i układają ze swoich lasek kwadrat, a następnie każde dziecko siada skrzyżnie w pozycji skorygowanej przy swoim boku kwadratu.

Taniec na lasce (ćwiczenie stóp): Dzieci obejmując palcami stóp laskę na środku, wykonując skręty tułowia (naśladują taniec na lasce).

Marsz w rytmie muzyki i odłożenie lasek według wywołanych kolorów na wyznaczone miejsce.

(Źródło: K. Właźnik, *Wychowanie fizyczne w przedszkolu. Przewodnik metodyczny dla nauczyciela*, s. 148 -151)

Część III

1. Refleksja nad własnym postępowaniem podczas całego dnia. Próba odpowiedzi na pytanie: Czy starałem się dzisiaj w czasie zabawy i nauki być dobrym dla innych?

2. Zabawy w wybranych kącikach zainteresowań.

Zachęcanie do wspólnej i zgodnej zabawy.

Listopad (tydzień I, dzień 2)

Temat tygodnia: Niebo miejscem świętych.

Temat dnia: Święci drogowskazem do nieba.

Cel operacyjny: Dziecko próbuje wyjaśnić, dlaczego święci są drogowskazem do nieba.

Środki dydaktyczne: albumy o Świętych, obrazki przedstawiające świętych, znaki drogowe, figury geometryczne, K. Właźnik *Wychowanie fizyczne w przedszkolu. Przewodnik metodyczny dla nauczyciela*, Warszawa 1999; *Śpiewnik Pielgrzymkowy*, Tarnów 2007.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2. Rozmowy indywidualne z dziećmi, oglądanie albumów o świętych.

3. Ćwiczenia poranne (*patrz dzień 1*).

4. Wprowadzenie tematykę dnia.

5. Modlitwa poranna – *dzień Anioła Stróża*.

Wspólna modlitwa do Anioła Stróża – zachęcenie dzieci do wzajemnej pomocy.

W grupie mieszanej można wyznaczyć dzieci starsze na „Aniołki” – opiekunów dzieci młodszych.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Pogadanka o znaczeniu znaków w naszym życiu:

- Co nam może pomóc bezpiecznie dotrzeć do miejsca, którego nie znamy?
- Co takiego jest na drogach, co pomaga kierowcom bezpiecznie podróżować?

Doprowadzenie dzieci do wniosku, że chcąc bezpiecznie podróżować, należy nauczyć się rozpoznawać znaki drogowe.

2. Znaki drogowe.

Pokazanie dzieciom różnych znaków: ostrzegawczych, nakazu, informacyjnych.

Określenie przez chętne dzieci kształtu, koloru, znaczenia znaków drogowych. Utrwalenie nazw figur geometrycznych: trójkąta, kwadratu, koła.

3. Kto to jest Święty?

Wyjaśnienie dzieciom, że wszyscy pragniemy dojść do nieba, choć do końca nie znamy tam drogi. Pan Bóg zostawił nam jednak znaki, które pomagają nam odnaleźć tę drogę. Tymi „znakami” są m. in. święci. Każdy z nich przez swoje życie wskazuje nam drogę do nieba. Pokazanie dzieciom obrazków świętych, którzy w bardzo młodym wieku poszli do nieba, np.: święty Dominik Savio, święty Stanisław Kostka, święta Karolina Kózka, święta Maria Goretti, błogosławione dzieci z Fatimy – Hiacynta i Franciszek.

- Przytoczenie wybranych epizodów z życia świętych
- Zachęcanie do naśladowania ich w codzienności

4. Śpiew piosenki: „Niebo to najwspanialsze z miejsc”.

Niebo to najwspanialsze z miejsc,

łaska i chwała czeka tam ciebie.

Boga twarz zobaczysz też.

Niebo najwspanialsze z miejsc. Ja mówię wam, że: niebo ...”

(Źródło: *Śpiewnik Pielgrzymkowy*, s. 125)

5. Zabawy konstrukcyjne: Budowanie z różnych klocków na temat: „Mój dom w niebie”.

Część III

1. Katecheza.

2. Refleksja nad własnym postępowaniem.

3. Udział w prostych pracach porządkowych w sali np. układanie zabawek, ścieranie kurzy itp.

4. Zabawy w wybranych kącikach zainteresowań.

Zachęcanie dzieci do odkładania zabawek na właściwe miejsce.

Listopad (tydzień I, dzień 3)

Temat tygodnia: Niebo miejscem świętych.

Temat dnia: Jestem dzieckiem Bożym i mam swoje miejsce w niebie.

Cel operacyjny: Dziecko wie, że jest dzieckiem Boga od momentu chrztu świętego.

Środki dydaktyczne: K. Właźnik, *Wychowanie fizyczne w przedszkolu. Przewodnik metodyczny dla nauczyciela*, Warszawa 1999; T Śmiech, Z. Trzaskowski, *Z Uśmiechem w Życie*, Kielce 1996; Pismo Święte.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia usprawniające percepcję słuchową.

Reagowanie ruchem (np. klaśnięcie, podskok) na słowa zaczynające się na umówioną literę.

3. Ćwiczenia poranne – (patrz dzień 1).

4. Wprowadzenie w tematykę dnia.

5. Wspólna modlitwa poranna – dzień Świętego Józefa.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Rytmika.

2. Słuchanie wiersza M. Czerkawskiej „Modlitwa”.

*Ja jestem malutkie dziecko,
Tyś Ojciec, przedwieczny Bóg.
Lecz pozwól, Wszchemogący Panie,
ażebym poznać Cię mógł.*

*W dziecięcych mych zamierzeniach
bądź mi pomocą i siłą,
ustrzeż od smutku i kłamstwa,
daj zdrowie, męstwo i miłość.*

*Chroń od zarazy i gromów
Ojczyste domy i łany.*

*Napełń radosną pogodą
mych bliźnich i ukochanych.*

*Spraw, by nikt nędzy nie zaznał
od dzisiaj po wieków wieki...
I pomóż, dobry mój Ojciec,
abym mógł stać się człowiekiem!*

(Źródło: T. Śmiech, Z. Trzaskowski, *Z Uśmiechem w Życie*, s. 157)

3. Rozmowa na temat wiersza.

- O czym był wiersz?
- Kto jest naszym Ojcem?
- O co prosi dziecko Boga Ojca?
- Co znaczy stawać się człowiekiem?
- W jaki sposób Bóg nam pomaga stawać się człowiekiem?

Wyjaśnienie niezrozumiałych słów np.: łany, przedwieczny, wszechmogący.

Przekazanie dzieciom prawdy o tym, że ciało i życie człowieka jest darem od Pana Boga i należy za nie dziękować. Wspólne zastanawianie się, w jaki sposób my możemy okazać Bogu swoją miłość (np. przez modlitwę, dobre zachowanie, pomoc innym, posłuszeństwo rodzicom i wychowawcom).

4. Odegranie scenki z elementami dramy.

Przedstawianie przez dzieci różnych scen z życia codziennego. Ukazanie zachowań pozytywnych i negatywnych. Próby oceny przez dzieci przedstawionych zachowań.

5. Zabawy wg zainteresowań dzieci.

Część III

1. Czytanie Starego Testamentu.

2. Swobodne wypowiedzi dzieci na temat ich rodziny oraz ważności rodziny w życiu każdego człowieka.

3. Refleksja nad własnym postępowaniem.

4. Zabawy w wybranych kącikach zainteresowań.

Listopad (tydzień I, dzień 4)

Temat tygodnia: Niebo miejscem świętych.

Temat dnia: Błogosławiony Edmund Bojanowski wzorem świętości.

Cel operacyjny: Dziecko wymienia dobre czyny, którymi obdarzał ludzi bł. Edmund.

Środki dydaktyczne: obrazki przedstawiające sceny z życia błogosławionego Edmunda Bojanowskiego, K. Właźnik, *Wychowanie fizyczne w przedszkolu. Przewodnik metodyczny dla nauczyciela*, Warszawa 1999, Pismo Święte.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2. Zabawa językowa wzbogacająca słownictwo: „Zdrobnienia”.

Nauczyciel podaje nazwy różnych przedmiotów. Zadaniem dzieci jest utworzenie do nich formy zdrobniałej.

3. Ćwiczenia poranne - (patrz dzień 1).

4. Wprowadzenie w tematykę dnia.

5. Modlitwa poranna – dzień Najświętszego Sakramentu.

Modlitwa dziękczynna za obecność Jezusa w Najświętszym Sakramencie

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Opowiadanie o życiu i działalności bł. Edmunda Bojanowskiego ilustrowane obrazkami przedstawiającymi sceny z Jego życia.

Zachęcanie dzieci do podjęcia próby samodzielnego opowiadania poszczególnych obrazków.

2. Zabawa ruchowo – naśladowcza: *Scenki z życia bł. E. Bojanowskiego.*

Inscenizacja wybranych wydarzeń z życia bł. Edmunda. Zachęcanie dzieci do naśladowania bł. Edmunda w jego dobroci wobec innych.

3. Ćwiczenia gimnastyczne – (patrz dzień 1).

Część III

1. Czytanie Nowego Testamentu.

Rozmowa na temat odczytanego fragmentu.

2. Odwiedziny chorych lub samotnych w pobliżu ochronki.

Kształtowanie postawy bycia miłosiernym wobec innych.

3. Refleksja nad własnym postępowaniem.

4. Zabawy w wybranych kąciach zainteresowań.

Listopad (tydzień I, dzień 5)

Temat tygodnia: Niebo miejscem świętych.

Temat dnia: W modlitwie pamiętamy o zmarłych.

Cel operacyjny: Dzieci wspólnie z innymi modlą się z zmarłych.

Środki dydaktyczne albumy rodzinne, stare fotografie, znicze.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2. Oglądanie albumów rodzinnych przyniesionych przez dzieci – rozmowy indywidualne z dziećmi.

3. Ćwiczenia poranne (*zestaw własny*).

- Zabawa ruchowa: *Spacer rodzinny*. Chodzenie po sali w grupach 3 - 4 osobowych według wskazań nauczyciela, np.: na palcach, na piętach, itp.
- Zabawa ruchowa „*marmurki*”.
- Marsz po obwodzie koła przy dźwiękach znanej dzieciom melodii.

4. Wprowadzenie w tematykę dnia.

5. Wspólna modlitwa poranna – *dzień Najświętszego Serca Pana Jezusa*.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Katecheza.

Rozmowa na temat zmarłych członków z rodzin dzieci. Zwrócenie uwagi na ważność modlitwy za zmarłych.

2. Wyjście na pobliski cmentarz:

- zapoznanie z celem wyjścia, przypomnienie zasad bezpieczeństwa,
- porządkowanie nagrobków,
- wspólna modlitwa za wszystkich zmarłych, zachęcenie dzieci do codziennej modlitwy za zmarłych, szczególnie w miesiącu listopadzie,
- powrót do ochronki.

Część III

1. Wykonanie drzewa genealogicznego.

Zapoznanie ze sposobem wykonania pracy – zachęcenie dzieci do wykonania w domu wraz z rodzicami swoich drzew rodzinnych.

2. Refleksja nad własnym postępowaniem.

3. Zabawa matematyczna z użyciem określeń: blisko, daleko, bliżej, najdalej.

Zabawa z woreczkami: Układanie woreczków według poleceń nauczyciela np. Połóż woreczek blisko siebie, bliżej kolegi itp.

4. Układanie puzzli, układanek itp.

Tygodniowy plan pracy w ochronce - LISTOPAD, tydzień 2

Temat tygodnia: <i>Polska moją Ojczyzną</i>		Treści wychowawczo - dydaktyczne						
Dzień tygodnia	Temat dnia	Cel operacyjny	Obszar fizyczny	Obszar umysłowy	Obszar społeczny	Obszar kulturowy	Obszar moralny	Obszar religijny
Poniedziałek	<i>Szanujemy symbole narodowe</i>	• Dziecko nazywa symbole narodowe i okazuje wobec nich szacunek	• Ćwiczenia poranne • Opowieść ruchowa	• Wiersz • Udzielanie odpowiedzi na pytania dotyczące treści wiersza	• Budzenie miłości do Ojczyzny oraz szacunku do symboli narodowych i hymnu państwowego	• Nauka fragmentów hymnu narodowego	• Refleksja nad własnym postępowaniem	• Modlitwa – dzień Opatrzności Bożej
Wtorek	<i>Ojczyzna to mój dom</i>	• Dziecko próbuje wyjaśnić, co to znaczy, że „Polska jest naszym domem”	• Ćwiczenia poranne	• Porządkuje zdarzenia w czasie: najpierw, dziś, jutro, wczoraj, przedtem - potem, później, wczoraj • Oglądanie ilustracji przedstawiających krajobrazy Polski- rozwijanie umiejętności wypowiedzenia się na określony temat	• Legenda o powstaniu państwa polskiego	• Przypomnienie tańca narodowego • Praca plastyczna	• Refleksja nad własnym postępowaniem	• Modlitwa – dzień Aniołów Stróżów • Katecheza
Środa	<i>Wielcy Polacy i miejsca pamięci narodowej</i>	• Dziecko wymienia poznane postacie bohaterów narodowych	• Ćwiczenia poranne • Przypomnienie zasad bezpieczeństwa • Wycieczka do miejsc pamięci narodowych	• Zachęcanie do zadawania pytań • Rozwijanie orientacji w przestrzeni: rozróżnianie stron: lewa i prawa	• Przybliżenie historii Polski i jej bohaterów narodowych	• Rytmika	• Refleksja nad własnym postępowaniem	• Modlitwa – dzień Św. Józefa • Czytanie Starego Testamentu

Czwartek	<i>Dzień Małego Polaka</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko wspólnie z innymi świętuje Dzień Małego Polaka 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne • Zestaw ćwiczeń gimnastycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanka • Rozwijanie sprawności grafomotorycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • Wspólne dekorowanie sali 	<ul style="list-style-type: none"> • Śpiew pieśni patriotycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa – dzień Najświętszego Sakramentu • Czytanie Nowego Testamentu
Piątek	<i>Bł. Edmund Bojanowski uczy nas miłości do Ojczyzny</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko opowiada o tym jak Edmund Bojanowski kochał swoją Ojczyznę 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne 	<ul style="list-style-type: none"> • Opowiadanie • Rozmowa na temat treści opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> • Wieczornica patriotyczna z udziałem rodziców 	<ul style="list-style-type: none"> • Praca plastyczna • Piosenka 	<ul style="list-style-type: none"> • Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa – dzień Najświętszego Serca Pana Jezusa • Katecheza

LISTOPAD (tydzień II, dzień 1)

Temat tygodnia: Polska moją ojczyzną.

Temat dnia: Szanujemy symbole narodowe.

Cel operacyjny: Dziecko nazywa symbole narodowe i okazuje wobec nich szacunek.

Środki dydaktyczne: *Antologia młodego Patrioty*, Rzeszów 2006; mapa Polski, flaga, godło, nagranie hymnu narodowego, płyta CD *Polska naszą ojczyzną*, Wydawnictwo AKORD, Poznań 2006; napisy: POLSKA, GODŁO, FLAGA, MORZE BAŁTYCKIE, GÓRY, WARSZAWA, KRAKÓW, *Śpiewnik pielgrzymkowy diecezji sandomierskiej*, Sandomierz 2006; chusta animacyjna.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne przy muzyce relaksacyjnej.

- przysiady,
- pajacyki,
- marsz po kole,
- podskoki,
- stanie na jednej nodze.

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

Uświadomienie dzieciom, że dziś jest poniedziałek, dzień poświęcony Bożej Opatrzności, która czuwa i opiekuje się naszą Ojczyzną – Polską.

4. Modlitwa poranna – dzień Opatrzności Bożej.

Modlitwa dziękczynna za dary Bożej Opatrzności otrzymywane każdego dnia oraz w intencji naszej Ojczyzny.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Przygotowanie kącika patriotycznego.

Nauczyciel wraz z dziećmi tworzy kącik patriotyczny, w którym umieszcza symbole narodowe: flagę Polski i godło oraz omawia ich wygląd.

2. Słuchanie wiersza Cz. Janczarskiego pt. „Barwy ojczyste”.

*Powiewa flaga,
Gdy wiatr się zerwie,
a na tej fladze*

*Biel jest i czerwień.
Czerwień – to miłość,
Biel – serce czyste.
Piękne są nasze
Barwy ojczyste.*

Lub (do wyboru):

Władysława Belzy, „Katechizm polskiego dziecka”.

- *Kto ty jesteś?*
- *Polak mały.*
- *Jaki znak twój?*
- *Orzeł biały.*
- *Gdzie ty mieszkasz?*
- *Między swemi.*
- *W jakim kraju?*
- *W polskiej ziemi.*
- *Czym ta ziemia?*
- *Mą ojczyzną.*
- *Czym zdobyta?*
- *Krwią i blizną.*
- *Czy ją kochasz?*
- *Kocham szczerze.*
- *A w co wierzysz?*
- *W Boga wierzę.*
- *Coś ty dla niej?*
- *Wdzięczne dziecię.*
- *Coś jej winien?*
- *Oddać życie.*

- Omówienie treści wiersza
- Zabawa słowna: „Kim jesteśmy?”.

Dzieci uzupełniają zdanie: Jesteśmy Polakami, bo...”

- Wspólna recytacja wiersza (nauczyciel zadaje pytania, dzieci odpowiadają).

3. Słuchanie „Mazurka Dąbrowskiego”.

Dzieci słuchają hymnu narodowego w postawie stojącej wyrażającej szacunek. Zapoznanie dzieci z historią powstania hymnu oraz okolicznościami, w jakich można go usłyszeć lub śpiewać. Nauka hymnu.

4. Praca z mapą Polski podczas zabawy „Podróż po Polsce”.

a) podróż autobusem (jedno dziecko jest kierowcą, inne pasażerami).

Dojeżdżamy na południe Polski:

- wskazanie gór na mapie Polski,
- czytanie globalne wyrazu GÓRY,
- określenie, jakim kolorem są oznaczone na mapie góry,
- zabawa ruchowa przy piosence „W góry”:

*W góry, w góry,
Na łąki i na hale.*

*W góry, w góry,
Gdzie góralki i górale*

Pędzą żywot swój.

A owce na hali:

Be, be, be, be, be!”

(Źródło: Śpiewnik pielgrzymkowy diecezji sandomierskiej)

b) podróż pociągiem (dzieci ustawione w pociąg bawią się przy piosence „Jedzie pociąg z daleka”. Pod koniec podróży słyszą melodię – hejnał mariacki. Krótkie nawiązanie do jego historii).

Przybycie do Krakowa:

- wskazanie na mapie Krakowa,
- czytanie globalne wyrazu KRAKÓW,
- wyjaśnienie, że Kraków był kiedyś stolicą Polski,
- poznanie najważniejszych zabytków: Wawel – siedziba królów, sukienice,
- nawiązanie do legend o Krakowie: smok wawelski, lajkonik,

c) podczas dalszej podróży pociągiem dojeżdżamy na północ Polski.

Znajdujemy się nad Morzem Bałtyckim:

- wskazanie morza na mapie,
- odczytanie globalne wyrazu MORZE BAŁTYCKIE,
- zabawa z chustą animacyjną: fale małe, duże, sztorm, spacer po plaży, zbieranie muszelek bursztynów, itp.

d) wsiadamy do łodzi z kapitanem i płyniemy w dół Wisły (wybrane dziecko lub nauczyciel jest kapitanem, pozostałe dzieci tworzą „załogę”).

Przybycie do Warszawy:

- wskazanie Warszawy na mapie,
- czytanie globalne wyrazu WARSZAWA,
- przypomnienie, że Warszawa jest stolicą Polski,
- poznanie herbu Warszawy – Syreny (omówienie wyglądu),
- poznanie najważniejszych zabytków: Zamek Królewski, Kolumna Zygmunta, Pałac Łazienkowski, pomnik „Małego Powstańca”,

e) „lot samolotem” – powrót do Ochronk.

Przybycie do swojej miejscowości:

- wskazanie miejsca zamieszkania na mapie,
- czytanie globalne wyrazu miejsca zamieszkania, jeżeli nie jest zaznaczone na mapie, to przygotować napis.

5. Zestaw ćwiczeń gimnastycznych (własny).

• *Jesteśmy w górach:*

- wspinamy się na szczyt (kolana uniesione wysoko w górę)
- rozglądamy się dookoła (skręt w lewo, w prawo)
- schodzimy z góry (chód na palcach)

• *Jedziemy na Mazury – do Mrągora:*

- jedziemy rowerem powoli, szybko (leżenie tyłem, zataczanie kół nogami)
- przedzieramy się przez gęsty las (czworakowanie, przechodzenie przez hula – hop)
- przechodzimy przez kładkę (przejście po ławeczce gimnastycznej).

• *Jedziemy nad morze:*

- oddychamy morskim powietrzem (wdech nosem, wydech ustami)
- powrót z plaży (marsz).

Część III

1. Katecheza.

2. Praca plastyczna – wykonanie flagi Polski.

3. Wspólny śpiew hymnu (*dzieci trzymają w ręce wykonane chorągiewki*).

4. Wystawa prac.

5. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Czy modłę się za moją Ojczyznę?

Czy szanuję symbole narodowe (godło, flaga)?

Czy zachowałem prawidłową postawę podczas śpiewania hymnu narodowego?

6. Zabawy w kącikach zainteresowań.

LISTOPAD (tydzień II, dzień 2)

Temat tygodnia: Polska moją ojczyzną.

Temat dnia: Ojczyzna to mój dom.

Cel operacyjny: Dziecko próbuje wyjaśnić, co to znaczy, że „Polska jest naszym domem”.

Środki dydaktyczne: *Antologia młodego Patrioty*, Rzeszów 2006; plakaty przedstawiające krajobrazy Polski, nagranie hejnału mariackiego, syrenka, muzyka góralska, muszelka, płyta z piosenką *Gimnastyka*, płyta z KLANZY; *Przez okulary wiary. Program dydaktyczno – wychowawczy według koncepcji pedagogicznej bł. E. Bojanowskiego*. ANEKS, Rymanów 2000.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne.

Ćwiczenia przy piosence „Gimnastyka”:

„Kółko małe, kółko duże, - *dzieci rękami zataczają odpowiednio koła,*
głowa prosto, ręce w górze,
schyl się w prawo, schyl się w lewo,
tak się chwieje w lesie drzewo”.

(Wprowadzić zmianę tempa: szybciej, wolniej)

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

4. Modlitwa poranna – dzień Aniołów Stróżów.

Modlitwa do Aniołów Stróżów za nas samych, za wszystkie dzieci świata oraz za wszystkich, którzy prosili nas o modlitwę. Zawieranie naszej Ojczyzny opiece Anioła Stróża Polski.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Zabawa integracyjna „Iskierka”.

Iskierkę przyjaźni puszczam w krąg, niech ciepła i miła wróci do mych rąk.

2. Prezentacja wiersza W. Domeradzkiego „Ojczyzna”.

Wszystko dookoła:

dom i przedszkole,

fabryczne dymy,

żelazna kolej...

*Kwiaty przy oknie,
klon koło bramy,
słoneczny uśmiech
kochanej mamy...
I las, co cieniem
dzieci zaprasza –
Wszystko to Polska,
Ojczyzna nasza.*

lub

Cz. Janczarski „Co to jest Polska”:

*- Co to jest Polska? -
Spytał Jaś w przedszkolu.
- Polska – to wieś i las,
I zboże w polu.
I szosa, którą pędzi
do miasta autobus,
I samolot, co leci
wysoko nad tobą.
Polska – to miasto,
Strumień i rzeka,
i komin fabryczny,
Cz dymi z daleka.
A nawet obłoki,
co nad nami mkną.
Polska to jest także
twój rodzinny dom.
- A przedszkole?
Tak – i przedszkole,
i róża w ogrodzie,
i książka na stole.*

3. Zabawa „Znajdź odpowiednią ilustrację”.

Dzieci wyszukują wśród ilustracji te, które pasują ich zdaniem do treści wiersza, a także wybierają te, które kojarzą się im z Polską. Każde dziecko przykleja na mapie swoją ilustrację i uzasadnia swój wybór.

4. Zabawa ruchowa: „Podróżujemy po Polsce”.

(pomoce: hejnał mariacki, Syrenka, muzyka góralska, muszelki)

Dzieci dobierają się parami, tworząc „zaprzęg” i jadą w różne miejsca Polski: do Krakowa, gdzie słuchają hejnału mariackiego; do Warszawy, gdzie oglądają Syrenkę; w góry, gdzie słuchają muzyki góralskiej; nad morze, gdzie zbierają muszelki; do Gniezna, gdzie zapoznają się z legendą o Lechu, Czechu i Rusie, nawiązującej do powstania państwa polskiego.

Dawno, dawno temu, przez kraj wędrowali trzej bracia – Lech, Czech i Rus. Jechali konno na czele zbrojnych wojów, za nimi czeladź pędziła stada bydła, na wozach jechały kobiety i dzieci. Byli zdżożeni i szukali miejsca, gdzie mogliby osiedlić się wraz ze swoim ludem. Pewnego dnia, gdy wieczór był już bliski, wyjechali na dużą polanę, wśród puszczy. Rósł na niej olbrzymi dąb, w którym białe orły miały gniazdo. Podobało się to miejsce Lechowi, tak

pięknego nigdzie przedtem nie widział. Postanowił, że tu pozostanie. Zbliżył się do dębu, kazał wyjąć z gniazda jedno orle pisklę. Posadził je sobie na ręce i popatrzył na nie, na tle nieba czerwonego od zachodzącego słońca. Postanowił Lech, że odtąd taki będzie znak jego i całego narodu. Do dziś herbem Polski jest biały orzeł na czerwonym tle. Czech i Rus postanowili pojechać dalej i szukać miejsc dla siebie. Pożegnali się bracia i powędrowali – Czech na południe, a Rus na wschód. Lech zbudował gród obronny i nazwał go Gnieznom – od orlego gniazda, które tam znalazł. Od Lecha wywodzą się Polacy, którzy nazywają siebie także Lechitami. Gniezno zaś stało się pierwszą stolicą Polski.

(Źródło: Przez okulary wiary. Program dydaktyczno – wychowawczy dla dzieci 3 – 6 lat. ANEKS, s. 47)

5. Rozmowa na temat legendy.

Porządkowanie zdarzeń w czasie (najpierw, dziś, jutro, wczoraj, przedtem, potem).

6. Praca plastyczna.

Wykonanie godła Polski (praca zespołowa) – łączenie różnych technik plastycznych. Rozprowadzenie razem z dziećmi białej plasteliny, po wypełnieniu plasteliną powierzchni orła, dzieci wydrapują wykałaczką pióra. Umieszczenie pracy w kąciку patriotycznym, dzieci ustawiają się wokoło i stojąc śpiewają hymn Polski.

Część III

1. Katecheza.

2. Utrwalanie wybranego tańca narodowego.

3. Refleksja nad własnym postępowaniem.

- Czy chętnie i cierpliwie wykonywałem pracę plastyczną?

LISTOPAD (tydzień II, dzień 3)

Temat tygodnia: Polska moją ojczyzną.

Temat dnia: Wielcy Polacy i miejsca pamięci narodowej.

Cel operacyjny: Dziecko wymienia poznane postacie bohaterów narodowych.

Środki dydaktyczne: kontury mapy Polski; kotyliony z krepiny (biało - czerwone), klej, nożyczki, znicze, kwiaty; portrety: ks. Jerzego Popiełuszko, Józefa Piłsudskiego, Tadeusza Kościuszki; E. Zechenter - Szałwińska, E. Stadtmüller, *Ilustrowany Leksykon dla najmłodszych*, wyd. Kluszczyński, Kraków 1997.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

1. Ćwiczenia poranne (*patrz dzień 2*).

2. Wprowadzenie w tematykę dnia.

3. Modlitwa poranna – dzień Świętego Józefa.

Modlitwa za zmarłych, a także o szczęśliwą śmierć dla konających, za wstawiennictwem Świętego Józefa, Patrona dobrej śmierci.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Rozmowa na temat wydarzeń historycznych związanych z odzyskaniem niepodległości przez Polskę.

Nauczyciel, w krótki i przystępny sposób opowiada dzieciom o Polsce, która znajdowała się pod zaborami. Nasza Ojczyzna zniknęła wówczas z mapy świata, ale Polacy nie przestali walczyć o odzyskanie jej niepodległości. Wolność dla Polski i Polaków wywalczyli żołnierze pod dowództwem Józefa Piłsudskiego.

2. Poznanie bohaterów narodowych.

„Kto to był Kościuszko? – zapytał Michał. – Nasz bohater narodowy – wyjaśnił krótko ojciec. A ten pan, który wyciągnął dzieci z płonącego domu i pokazywali go w telewizji, to też bohater narodowy? – No, może nie narodowy, ale na pewno bohater, czyli człowiek mężny i ofiarny, który spieszy na pomoc innym, nawet narażając własne życie. Michał zamyślił się. Po chwili zaczął wertować leżące na biurku książki. Co robisz? – spytał tato. Szukam prawdziwego bohatera. Pani kazała nam napisać wypracowanie pod tytułem: „Mój ulubiony bohater”.

Bohaterami są ci, którzy odważnie walczyli za naszą Ojczyznę, nawet oddali za nią życie, bo kiedyś nie było Polski na mapie i walczyli, aby na nowo Polacy mogli mówić po polsku.
(Źródło: E. Zechenter - Spławińska, E. Stadtmüller, *Ilustrowany Leksykon dla najmłodszych*)

- Zachęcanie dzieci do zadawania pytań
- Modlitwa za tych, którzy oddali życie za naszą Ojczyznę

3. Wyjście do miejsca pamięci narodowej w swojej miejscowości.

Część III

1. Rytmika.

2. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Czy uważnie słuchałem opowieści o wybranych bohaterach narodowych?

Jak zachowywałem się podczas wycieczki?

Czy mijając kościół, krzyż, kapliczkę, przeżegnałem się?

3. Czytanie Starego Testamentu.

4. Zabawy w kącikach zainteresowań.

LISTOPAD (tydzień II, dzień 4)

Temat tygodnia: Polska moją Ojczyzną.

Temat dnia: Dzień małego Polaka.

Cel operacyjny: Dziecko wspólnie z innymi świętuje Dzień Małego Polaka.

Środki dydaktyczne: balony białe i czerwone, szarfy białe i czerwone, stroje regionalne (krakowski, kaszubski, śląski, mazurski, góralski, itp.); płyta CD *Polska naszą Ojczyzną*, Wydawnictwo „AKORD”, Poznań 2006; płyta CD, *POLONEZY*, wyd. Nevada Music; ławeczka, hula – hop, nagrody na konkurs.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne (*patrz dzień 2*).

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

Zwrócenie uwagi na wystrój zewnętrzny miasta, ochronki, a także odświętne ubranie dzieci w związku ze Świętem Odzyskania Niepodległości.

4. Modlitwa poranna – *dzień Najświętszego Sakramentu*.

Modlitwa za kapłanów, za przygotowujących się do kapłaństwa, o nowe powołania kapłańskie oraz za naszą Ojczyznę.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Wspólne dekorowanie sali białymi i czerwonymi balonami.

2. **Pogadanka** na temat dzisiejszego dnia, który w ochronce przeżywany jest jako Dzień Małego Polaka.

3. Spotkanie wszystkich dzieci z ochronki.

- odśpiewanie hymnu narodowego z zachowaniem odpowiedniej postawy,
- wspólna recytacja wiersza: „Kto ty jesteś”,
- śpiew pieśni patriotycznych,
- konkurs wiedzy o Polsce:
 - Jakiego koloru jest flaga Polski?
 - Co oznaczają kolory flagi?
 - Opisz godło Polski
 - Jakimi słowami rozpoczyna się hymn Polski?

- Jakie są największe polskie rzeki?
- Jak nazywają się nasze góry?
- Jak nazywa się polskie morze?
- Jakie znasz tańce narodowe?
- Wymień bohaterów narodowych.

Słuchanie z płyty CD nagrań tańców narodowych – „Krakowiak”, „Polonez”.

Część III

1. Ćwiczenie grafomotoryczne.

2. Czytanie Nowego Testamentu.

3. Zestaw ćwiczeń gimnastycznych *(własny)*.

1. *Jesteśmy w górach:*

- wspinamy się na szczyt (kolana uniesione wysoko w górę)
- rozglądamy się dookoła (skręt w lewo, prawo)
- schodzimy z góry (chód na palcach)

2. *Jedziemy na Mazury – do Mrągowa:*

- jedziemy rowerem powoli, szybko (leżenie tyłem, zataczanie kół nogami)
- przedzieramy się przez gęsty las (czworakowanie, przechodzenie przez hula – hop)
- przechodzimy przez kładkę (przejście po ławeczce gimnastycznej).

3. *Jedziemy nad morze:*

- oddychamy morskim powietrzem (wdech nosem, wydech ustami)
- powrót z plaży (marsz).

4. Refleksja nad własnym postępowaniem.

5. Zabawy w kącikach zainteresowań.

LISTOPAD (tydzień II, dzień 5)

Temat tygodnia: Polska moją ojczyzną.

Temat dnia: bł. Edmund Bojanowski uczy nas miłości.

Cel operacyjny: Dziecko opowiada o tym jak Edmund Bojanowski kochał swoją Ojczyznę.

Środki dydaktyczne: Portret Edmunda Bojanowskiego, tektura falista, farby, ozdobne koraliki, sznurek, klej, *Antologia młodego Patrioty*, Rzeszów 2006; świeca, flagi dla dzieci.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne (*patrz dzień 2*).

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

4. Modlitwa poranna – *dzień Najświętszego Serca Pana Jezusa*.

Modlitwa do Najświętszego Serca Pana Jezusa, za wstawiennictwem bł. Edmunda Bojanowskiego, za wszystkich Polaków.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Słuchanie opowiadania o Edmundzie Bojanowskim.

Edmund Bojanowski bardzo kochał swoją Ojczyznę. Z powodu słabego zdrowia, nie mógł walczyć jak żołnierz o jej wolność, ale pracował dla niej w inny sposób. Otwierał czytelnice, uczył czytania i pisania po polsku, zakładał ochronki dla dzieci, pomagał chorym w domach i w założonym przez siebie szpitalu. Sam pisał opowiadania, wiersze, piosenki. Uczył miłości do Ojczyzny poprzez pracę, modlitwę, miłość do drugiego człowieka. Mówił, że: „Każda dobra dusza jest jako ta świeca, która sama się spala, a innym przyświeca”. Sam był jak jasna świeca, która rozjaśniała ludzkie troski i smutki. W ten sposób całym swoim życiem rozsiewał dobro na polskiej ziemi.

2. Rozmowa na temat treści opowiadania.

Wspólna refleksja o tym, jak my możemy naśladować bł. Edmunda Bojanowskiego w miłości do Ojczyzny i drugiego człowieka.

3. Wykonanie ramki do portretu bł. Edmunda.

4. Nauka piosenki pt. *Z nami bądź*

(skan)

5. Katecheza.

Część III

Wieczornica patriotyczna z udziałem rodziców.

1. Recytacja wierszy.

W. Bełza „Modlitwa za Ojczyznę”

*„W imię Ojca, - w imię Syna,
i świętego Ducha”.
Polska modli się dziecina,
a Pan Bóg ją słucha.*

*W oczach dziecka dwie łzy duże,
wiara w każdym słowie:
"Ojcze, - błaga - coś jest w górze,
daj Ojczyźnie zdrowie!*

*Pobłogosław dłońmi Swymi,
mą ojczystą strzechę;
a mnie dozwól dla mej ziemi,
uróść na pociechę!"*

*Tak, schylone nad posłaniem,
dziecię z Bogiem gwarzy.
A Bóg słucha z pobłażaniem,
na ojcowskiej twarzy,*

*Słucha... zważa każde słowo...
Zadumał się... myśli:
I nad dziecka jasną głową
znak zbawienia kreśli.*

W. Bełza „Co kochać”

*Co masz kochać, pytasz dziecię,
co dla serca jest drogiego?
Kochaj Boga, by na świecie
nic nie stało się bez Niego.*

*Kochaj ojca, matkę swoją,
módl się za nich co dzień z rana,
bo przy tobie oni stoją,
niby straż od Boga dana.*

*Do Ojczyzny, po rodzinie,
wzbudź najczystszy żar miłości:
boś się zrodził w tej krainie,
i tu złożysz swoje kości.*

*W czyim sercu miłość tleje,
i nie toczy go zgnilizna,
w tego duszy wciąż jaśniej:
Bóg, rodzina i ojczyzna!*

W. Bełza „Ziemia rodzinna”

*Całym mym sercem, duszą niewinną,
kocham tę świętą ziemię rodzinną,
na której moja kołyska stała,
i której dawna karmi mnie chwałą.*

*Kocham te barwne kwiaty na łące,
kocham te łany kłosem szumiące,
które mnie żywią, które mnie stroją,
i które zdobią Ojczyznę moją.*

*Kocham te góry, lasy i gaje,
potężne rzeki, ciche ruczaje;
bo w tych potokach, w wodzie u zdroja,
Ty się przeglądasz Ojczyzno moja,
krwią użyżniona, we łzach skąpana,
tak dla nas droga i tak kochana!*

M. Konopnicka, „Modlitwa polskiej dziewczynki”

*Wiem ja, bo mi o tym
Mama powiadała:
żem dziecię tej ziemi,
żem jest Polka mała.*

*I wiem, jak mi Polska
jest droga i miła,
bom się w polskiej mowie,
pacierza uczyła.*

*Bo mnie polskie niwy
chlebem swym karmiły;
bo mnie polskiej pieśni,
skowronki uczyły.*

*Bo mnie tam, na niebie,
strzeże Matka Boska,
Ta polska Królowa,
Nasza, Częstochowska.*

*Bo przy Bożym tronie,
Polscy święci stoją,
i co dzień się modlą
za Ojczyznę moją.*

Więc i ten paciorek

*polskiego dziewczęcia
przyjm, o wielki Boże,
w ojcowskie objęcia!*

*Bo on się z mej duszy
Wyrywa jak łkanie:
"Ojczyznę kochaną
racz nam wrócić, Panie!"*

*A jak ciebie ktoś zapyta:
„Kto ty taki, skąd ty rodem?”
Mów, żeś z tego łanu żyta,
żeś z tych łąk, co pachną miodem.*

*Mów, że jesteś z takiej chaty,
co Piastowską chatą była.
Żeś z tej ziemi, której kwiaty
gorzka rosa wykarmiła.*

H. Łochocka „Słowa ojczyste”

*A w tej naszej Ojczyźnie
wiatr piosenkę nam gwiżdże.
Szumią kłosa i brzozy, i sosny.
Lecz najmiłszym w niej dźwiękiem
Polska mowa brzmi pięknie,
słowa, które z tej ziemi wyrosły.
Na dzień dobry, co rano,
na wieczorne dobranoc,
są przy tobie, dopóki nie uśniesz.
Niech śpiewają i płyną
nad rodzinną krainą,
niech w niej mieszka i słowo, i uśmiech*

„Czym będę?”

*Nieraz, gdy sobie
w kątku usiądę,
to myślę o tym,
czym też ja będę?*

*Trudno się zawsze
trzymać mamusi,
bo każdy człowiek
kimś być musi.*

*Więc może będę
dzielny ułanem,
lub w cichej wiosce
skromnym plebanem.*

Może też inną

*pójdę kolejką:
będę malarzem,
jak nasz Matejko.*

*A może sobie
i to zdobędę,
że ziemię ojców
Uprawiać będę?*

*Lecz jakimkolwiek
iść będę szlakiem:
zawsze zostanę,
dobrym
Polakiem!*

2. Przedstawienie z okazji Święta Niepodległości Polski

Scena:

Biało – czerwone kwiaty, flagi narodowe, godło Polski.

Na środku sceny przed narratorami stoi dziecko trzymające godło Polski.

Dziecko - Godło Polski, może być poczet:

*Witamy wszystkich gości.
Dzisiaj święto Polski –
Dzień Niepodległości.*

Narrator:

*Cofnijmy się w czasie.
Przypomnijmy sobie
jak to wszystko było
co się wydarzyło.*

Narrator:

*Trzy państwa się zebrały,
kraj nasz podzieliły.
Niezależnej Polsce
rządy narzuciły.*

Narrator:

*Austria, Prusy i Rosjanie
Polskę z mapy wymazały,
urzędy i szkoły
ludźmi swymi obsadzały.*

Narrator:

*Ponad sto lat trwania
upokorzeń, męki
pod obcym zaborem
całej tej udręki.*

Narrator:

*Mowę nam zabrano, polskie obyczaje,
ale Polak patriota,
tak się łatwo nie poddaje*

(Wszyscy aktorzy śpiewają Rotę)

Narrator:

*Rodził się duch walki,
Rotę wciąż śpiewano,
o wolności kraju
skrycie rozprawiano.*

Narrator:

*Wielkie trzy mocarstwa
w końcu się skłóciły
i walkę zawziętą
ze sobą stoczyły.*

Godło:

*I Pierwsza Brygada
się wtedy zrodziła,
o Ojczyznę utraconą
z honorem walczyła.*

(osoby biorące udział w przedstawieniu ruszają krokiem marszowym tworząc koło, w środku którego znajduje się Godło.... i śpiewają pieśń Marsz Pierwszej Brygady)

Narrator:

*Dla Austrii i Niemiec
wojna już przegrana,
w Rosji rewolucja,
w Polsce wolność odzyskana*

Godło

*11 listopada roku 1918 – go
następuje koniec zaboru obcego.*

Narrator:

*Znów na mapie świata
Polskie państwo gości.
Nikt nam nie odbierze
już niepodległości.*

Narrator:

*Dumny, biały orzeł
Ściany nam ozdabia.
Dumnie polskie dziecko
światu odpowiada:*

Dziecko ubrane w strój krakowski pyta - odpowiadają wszystkie dzieci

- Kto ty jesteś?

Polak mały.

- Jaki znak Twój?

Orzeł biały.

- Gdzie ty mieszkasz?

Między swymi.

- W jakim kraju?

Polskiej ziemi.

- Czym ta ziemia?

Mą ojczyzną.

- Czym zdobyta?

Krwią i blizną.

- Czy ją kochasz?

Kocham szczerze.

- A w co wierzysz?

W Boga wierzę.

Coś ty dla niej

- Wdzięczne dziecię

Coś jej winien?

Oddać życie!

Godło:

Czczymy pamięć tamtych dni,

pokłon im składamy

i w holdzie wolności

Hymn Polski zaśpiewamy.

Wszyscy śpiewają hymn Polski.

(Przedstawienie oparte na podstawie opracowania K. Bajer i A. Waclawskiego, Wydawnictwo Akord, Poznań 2006.

Dodatkowa literatura do wykorzystania: M. Tomaszewska, *Kto ty jesteś? Zbiór patriotycznych i ludowych piosenek i wierszy dla dzieci*, wy. Harmonia, Gdańsk 2008)

Tygodniowy plan pracy w ochronce - LISTOPAD, tydzień 3

Temat tygodnia: <i>Zmiany w przyrodzie zachodzące późną jesienią</i>		Treści wychowawczo - dydaktyczne						
Dzień tygodnia	Temat dnia	Cel operacyjny	Obszar fizyczny	Obszar umysłowy	Obszar społeczny	Obszar kulturowy	Obszar moralny	Obszar religijny
Poniedziałek	<i>Jesienna szaruga</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko wyjaśnia co to jest jesienna szaruga 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne • Zestaw ćwiczeń gimnastycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wiersz – rozmowa na temat treści wiersza • Zapoznanie ze znaczeniem słowa <i>kontrast</i> na podstawie kolorów czarny i biały 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczenie werbalizowania swoich stanów emocjonalnych i uczuciowych 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z różnymi działaniami plastycznymi – mieszanie kolorów (czarny, biały) 	<ul style="list-style-type: none"> • Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa – dzień Opatrzności Bożej
Wtorek	<i>Jesienna pogoda</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko wymienia zjawiska atmosferyczne charakterystyczne dla listopadowej pogody. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zagadki • Nazywanie zjawisk atmosferycznych • Przeprowadzenie doświadczenia z wodą 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności współdziałania 	<ul style="list-style-type: none"> • Słuchanie odgłosów deszczu, muzyki 	<ul style="list-style-type: none"> • Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa – dzień Anioła Stróża • Katecheza
Środa	<i>Zwierzęta przygotowują się do zimy</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko opowiada w jaki sposób zwierzęta przygotowują się do zimy 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne • Zabawy ruchowo - naśladowcze 	<ul style="list-style-type: none"> • Opowiadanie • Ćwiczenia klasyfikacyjne • Dzielenie wyrazów na sylaby • Ćwiczenia dźwiękonaśladowcze 		<ul style="list-style-type: none"> • Rytmika 	<ul style="list-style-type: none"> • Refleksja nad własnym postępowaniem. 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa – Dzień Świętego Józefa • Czytanie Starego Testamentu

<p>Czwartek</p>	<p><i>Jesienna moda</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko dostosowuje swój ubiór do pogody 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne • Zestaw ćwiczeń gimnastycznych • Rozwijanie czynności samoobsługowych (rozbieranie, ubieranie, wiązanie) • Pogadanka – kształtowanie nawyku dbania o zdrowie 	<ul style="list-style-type: none"> • Nazywanie dni tygodnia • Układanie rytmów wg podanego wzoru 	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie do wzajemnej pomocy w ubieraniu • Rozwijanie umiejętności pracy w małych zespołach 	<ul style="list-style-type: none"> • Piosenka 	<ul style="list-style-type: none"> • Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa – dzień Najświętszego Sakramentu • Czytanie Nowego Testamentu
<p>Piątek</p>	<p><i>Obraz malowany muzyka i deszczem.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko wymienia sposoby relaksowania się. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne • Zapoznanie ze sposobami relaksowania się 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowa • Ćwiczenia ortofoniczne i oddechowe • Przeliczanie wg możliwości dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie do poszanowania pracy swojej i innych 	<ul style="list-style-type: none"> • Słuchanie muzyki relaksacyjnej. • Praca plastyczna 	<ul style="list-style-type: none"> • Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa – dzień Najświętszego Serca Pana Jezusa • Katecheza

LISTOPAD (tydzień III, dzień 1)

Temat tygodnia: Zmiany w przyrodzie zachodzące późną jesienią.

Temat dnia: Jesienna szaruga.

Cele operacyjne: Dziecko wyjaśnia, co to jest jesienna szaruga.

Środki dydaktyczne: szarfy, J. Stec, *Zagadki dla najmłodszych*, wyd. MAC S.A. Kielce 1994; E. Szelburg – Zarembina, *Idzie niebo ciemną nocą..*, Nasza Księgarnia, Warszawa 1973; kolorowe kartony, farby, czasopisma, bębenek, tamburyn, obręcze gimnastyczne, E. Januchta, W. Żaba – Żabińska *Szkoła pięciolatka. Przewodnik metodyczny*, cz.1, wyd. MAC EDUKACJA S.A., Kielce 2006; K. Właźnik, *Wychowanie fizyczne w przedszkolu*, WSiP, Warszawa 1988; W. Gniewkowski, K. Właźnik, *Wychowanie fizyczne*, WSiP, Warszawa 1990.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne.

Marsz (przygotowanie).

Dzieci maszerują parami, podchodzą do nauczyciela tworząc uliczkę. Jedno dziecko w parze otrzymuje szarfę.

Zabawa orientacyjno – porządkowa: „Dzieci w lesie”.

Dzieci ubrane w szarfy stoją w rozsypanie, są drzewami. Pozostałe biegają w różnych kierunkach – na sygnał „stój” chowają się za najbliższe drzewo. Po chwili zmiana.

Ćwiczenia mięśni grzbietu.

Siad klęczny na piętach. Szarfa ułożona jak wstążka, ręce położone na szarfie i odsunięcie jej od siebie.

Ćwiczenia równowagi.

Dzieci stoją na jednej nodze, druga zgięta w kolanie pod kątem prostym. Podnoszą ją w górę, po chwili zmiana nogi.

Samoloty. Szarfa rozłożona na podłodze – jest miejscem do lądowania samolotu. Dzieci - samoloty krążą i na sygnał będą lądować.

Ćwiczenia uspakajające. Dzieci maszerują wymachując szarfami, zatrzymują się, zwijają szarfę w rulon i wkładają do pojemnika.

(Źródło: E. Januchta, W. Żaba – Żabińska, *Szkoła pięciolatka. Przewodnik metodyczny*, cz. 1, s.75)

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

Krótką rozmową mającą na celu zapoznanie dzieci z tematyką tygodnia oraz tematem dnia dzisiejszego.

4. Wdrażanie do odpowiedzialnego pełnienia wyznaczonych zadań i dyżurów.

Wyznaczenie dyżurnych, przydzielenie konkretnych zadań i dyżurów.

5. Wspólna modlitwa poranna – dzień Opatrzności Bożej.

Modlitwa skierowana do Boga Ojca - dziękczynienie za dzieło stworzenia.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Zabawa ruchowa. Dzieci spacerują w rytm muzyki wśród kałuż wykonanych z szarego brystolu. Na przerwę w muzyce zatrzymują się na jednej z nich. Zgromadzone przy kałuży dzieci wyszukują przedmioty w sali mające szary kolor.

2. Wyjaśnienie pojęcia *jesienna szaruga* i jego znaczenia w oparciu o treść zagadki - wiersza.

Wyjaśnienie genealogii określenia *jesienna szaruga* - odwołanie się do wiedzy i doświadczeń dzieci oraz informacji zawartych w wierszu - zagadce.

3. Zagadka:

*Przynoszę deszcze, szarugi,
dzień krótki, a wieczór długi.*

*Ptaki wysyłam za morza
i jeża usypiam w norze. (jesień)*

(Źródło: J. Stec, *Zagadki dla najmłodszych*, s.63)

4. Słuchanie fragmentu wiersza „Szara godzina”.

*Szare niebo za oknem.
Szare drzewa w sadzie.
Szary deszcz się na wszystkim
szarą mgielką kładzie.
Szary piesek pod piecem
krótką pali fajkę
i szaremu kotkowi
prawi długą bajkę
o małej, szarej myszce,
która siedzi w norze
i wcale w ten dzień słotny
na dwór wyjść nie może.*

(Źródło: Ewa Szelburg – Zarembina, *Idzie niebo ciemną nocą...*, s. 41)

5. Omówienie treści wiersza.

- Jakie było niebo, drzewa w sadzie?
- Komu deszcz opowiadał bajkę?
- Co robiła myszka?

6. Opisywanie wyglądu sali zajęć w pochmurny dzień, przy zgaszonym świetle.

- Wybranie przez dzieci spośród wielu kolorowych kartek papieru o różnym odcieniu szarości.

- Porównywanie kartek szarych z kolorowymi – utrwalenie nazw kolorów podstawowych i pochodnych.
- Zapoznanie ze znaczeniem słowa *kontrast* na podstawie czarnego i białego koloru.

7. Ćwiczenia pantomimiczne: *Jestem smutny - Jestem wesoły.*

Wyrażanie przez dzieci swoich stanów emocjonalnych. Kojarzenie ich z określonymi kolorami.

8. Naśladowanie odgłosu padającego deszczu.

Dzieci wypowiadają słowa kap, kap..., uderzając palcami w rozłożoną gazetę.

9. Zapoznanie z różnymi działaniami plastycznymi – mieszanie kolorów (czarny, biały).

10. Malowanie krajobrazu jesiennego przy użyciu szarego koloru.

11. Wspólne oglądanie i ocenianie namalowanych prac.

12. Urządzenie wystawy prac.

Część III

1. Ćwiczenia gimnastyczne:

Chód i bieg: „Wielkoludy i krasnoludki”.

Marsz we wspięciu dużymi krokami (ćwierćnutami) i cichy, lekki bieg (ósemki) do wystukanego rytmu na bębnieku.

Ćwiczenia ramion: „Kto najwyżej klaśnie”.

Siad skrzyżny, ręce wzdłuż tułowia. Przeniesienie ramiona bokiem w górę, klasnąć jak najwyżej nad głową i opuścić ramiona bokiem w dół.

Ćwiczenia tułowia i równowagi „Przejdź przez okienko”

Stojąc spleść ręce przed sobą, przełożyć nogę przez splecione ręce i wyjąć ją z powrotem. Zmiana nóg.

(Źródło: K. Właźnik, *Wychowanie fizyczne w przedszkolu*, zestaw XV, s.146)

Ćwiczenie mięśni brzucha.

W siadzie prostym zaczepienie stóp o środek obręczy trzymanej oburącz. Wznos nóg do siadu równoważnego z chwilowym wytrzymaniem. Urozmaiceniem ćwiczenia może być przejście do leżenia tyłem z jednoczesnym nakrywaniem się obręczą przeniesioną prostymi rękami za głowę (stopy cały czas oparte o środek obręczy, kolana wyprostowane).

Ćwiczenie mięśni grzbietu.

Leżenie przodem, chwyt obręczy oburącz na szerokość barków, łokcie proste:

- a) uniesienie obręczy w górę z lekkim skłonem tułowia w tył i powrót do leżenia,
- b) przetaczanie się wraz z obręczą w lewo i w prawo (ruch powinien być płynny, rytmiczny). Dowlone ćwiczenia z obręczą. Co można zrobić z obręczą pojedynczo i w dwójkach?

Marsz po obwodzie koła i zebranie obręczy.

(Źródło: W. Gniewkowski, K. Właźnik, *Wychowanie fizyczne*, zestaw 1, cz. II, p. 5, 6, cz. III, p. 14, str. 329 – 331)

2. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Próba przejścia wraz z dziećmi poprzez kolejne wydarzenia dnia. Podziękowanie Bogu za otrzymane dobro i łaski oraz za sytuacje, w których sprawiliśmy komuś radość.

Nawiązanie do sytuacji konfliktowych, które zaistniały, zwrócenie szczególnej uwagi na potrzebę przeproszenia Boga Ojca za to, co było złe oraz tej osoby, której sprawiliśmy przykrość.

Udzielenie pochwał i napomnień.

3. Zabawy manipulacyjno - konstrukcyjne.

4. Przeglądanie czasopism w „kąciku książki” - wyszukiwanie obrazków, które przedstawiają „jesienną szarugę”.

LISTOPAD (tydzień III, dzień 2)

Temat tygodnia: Zmiany w przyrodzie zachodzące późną jesienią.

Temat dnia: Jesienna pogoda.

Cele operacyjne: Dziecko wymienia zjawiska atmosferyczne charakterystyczne dla listopadowej pogody.

Środki dydaktyczne: gazety, ilustracje przedstawiające zjawiska atmosferyczne, magnetofon i nagrania odgłosu deszczu, E. Januchta, W. Żaba – Żabińska, *Szkoła pięciolatka. Przewodnik metodyczny*, MAC EDUKACJA, Kielce 2007; J. Stec, *Zagadki dla najmłodszych*, wyd. MAC S.A. Kielce 1994; instrumenty muzyczne, I. Wójcik, J. Wójcik, *Jak Dawid tańczyć chce*, Klanza, Lublin 2003; S. Elbanowska, *Jak zadziwić, przedszkolaka tym, co świeci, pływa, lata*, MEDIUM, Warszawa 1993.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne.

Zabawa: „Taniec kropli deszczu”

Przy dźwiękach spokojnej muzyki dzieci – „krople” tańczą w rytm muzyki.

Zabawa: „Łapiemy krople deszczu”

Dzieci naśladują łapanie kropli deszczu, schylając się, wspinając na palcach.

(Źródło: E. Januchta, W. Żaba – Żabińska, *Szkoła pięciolatka. Przewodnik metodyczny*, cz. 1, s.105)

3. Wprowadzenie w tematykę dnia:

Krótką rozmową mającą na celu zapoznanie dzieci z tematem dnia dzisiejszego.

4. Wspólna modlitwa poranna – dzień Anioła Stróża.

Modlitwa do Anioła Stróża z prośbą o Jego opiekę.

Część II

1. Zabawy dowolne w sali.

Przebieg zajęcia:

1. Rozwiązanie zagadki:

Narzekają dzieci,

kiedy z chmury spada.

Tylko czarna ziemia

przyjmuje go rada. (deszcz)

*Choć go nie widać,
znać, że siłę ma.
Łamie w gniewie drzewa, chmury niebem gna. (wiatr)*

*Chociaż nie jest ptakiem, gubi białe piórka.
Po niebie wędruje nazywa się... (chmurka)
(Źródło: J. Stec, *Zagadki dla najmłodszych*, s.42, 155, 36)*

2. Zabawa w skojarzenia. Dzieci kończą zdanie „Jesień to...”

3. Nazywanie zjawisk atmosferycznych przedstawionych na rysunkach: zachmurzenie, deszcz, burza, grad, śnieg. Wymienianie zjawisk, które występują jesienią.

4. „Jesienna pogoda”- słuchanie nagrania magnetofonowego - odgłosy deszczu. Naśladowanie odgłosu padającego deszczu przy pomocy różnych instrumentów perkusyjnych.

Gra na określonych instrumentach muzycznych według wcześniejszych ustaleń:

słońce – tamburyn,
chmury – grzechotka,
deszcz - trójkąt.

5. Czy woda potrafi unosić się do góry? Doświadczenie z parowaniem i skraplaniem się wody.

Dzieci siedzą w kole. W środku koła nauczycielka wlewa gorącą wodę do szklanki, przykrywa ją suchym spodkiem, po chwili zdejmuje go ze szklanki i zwraca się do dzieci:

- Spójrzcie, dzieci, co znajdują się na spodeczku? (widoczne są krople wody).

– Jak to się stało, co uniosło wodę do góry? (Para wodna).

- Skąd one się na nim wzięły?

Wyjaśnienie, że woda, tak jak wszystko co nas otacza, składa się z maleńkich niewidocznych gołym okiem cząsteczek, które bezustannie się poruszają. Pod wpływem ciepła zaczynają się poruszać prędej i niektóre z nich odrywają się od pozostałych i wznoszą do góry. W ten sposób tworzą niewidoczną parę wodną, która jest gazem, podobnie jak powietrze. Kiedy napotkają chłodniejsze powietrze, cząsteczki te zaczynają się do siebie tulić tworząc maleńkie kropelki wody widoczne w postaci mgiełki. Na spodku widzimy już krople wody – mówimy, że para wodna uległa skropleniu. Takie zjawisko spotykamy w przyrodzie podczas deszczu.

(Źródło: S. Elbanowska, *Jak zadziwić przedszkolaka tym, co świeci, pływa, lata*, s.20-21)

6. Zabawa „Tęcza”.

Dzieci stojąc na obwodzie koła naśladowują gestem: padanie deszczu, wiejący wiatr : - w prawo – w lewo – w prawo, błyskawicę – klaśnięcie w dłonie, grzmot – tupnięcie nogą w podłogę.

(Źródło: I. Wójcik, J. Wójcik, *Jak Dawid tańczył chcę – tańce integracyjne oparte na fabule biblijnej*, s. 48- 49)

7. Katecheza.

Część III

1. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Próba przejścia wraz z dziećmi poprzez kolejne wydarzenia dnia. Podziękowanie Bogu za otrzymane dobro i łaski oraz za sytuacje, w których sprawiliśmy komuś radość.

Nawiązanie do sytuacji konfliktowych, które zaistniały, zwrócenie szczególnej uwagi na potrzebę przeproszenia Boga Ojca za to, co było złe oraz tej osoby, której sprawiliśmy przykrość.

Udzielenie pochwał i napomnień.

2. Prace porządkowe w kąciakach przyrody.

Rozwijanie umiejętności współdziałania.

3. Zabawy manipulacyjno - konstrukcyjne.

LISTOPAD (tydzień III, dzień 3)

Temat tygodnia: Zmiany w przyrodzie zachodzące późną jesienią.

Temat dnia: Zwierzęta przygotowują się do zimy.

Cele operacyjne: Dziecko opowiada, w jaki sposób zwierzęta przygotowują się do zimy.

Środki dydaktyczne: obrazki przedstawiające zwierzęta, kartki z wyrazami TAK, NIE, kartoniki z chmurkami, M. Walczak, D. Kręcisz, *Wesołe przedszkole pięciolatka. Przewodnik metodyczny*, część I, WSiP, Warszawa 2006; K. Właźnik, *Wychowanie fizyczne w przedszkolu*, WSiP, Warszawa 1972; woreczek, Pismo Świąte.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne (patrz dzień 1).

3. Zabawa integrująca „Powitanie” - dzieci poruszają się w rytm muzyki, na przerwę w muzyce witają się poszczególne części ciała (dłonie, łokcie, kolana, stopy).

(Źródło: K. Właźnik, *Wychowanie fizyczne w przedszkolu*, s. 154)

4. Wprowadzenie w tematykę dnia.

Krótką rozmową mającą na celu zapoznanie dzieci z tematem dnia dzisiejszego.

5. Wspólna modlitwa poranna – dzień Św. Józefa.

Modlitwa z prośbą o opiekę Św. Józefa nad wszystkimi rodzinami i o radość życia wiecznego dla wszystkich, którzy już odeszli do Domu Ojca.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Słuchanie opowiadania S. Kraszewskiego „Żegnajcie przyjaciele”.

Żegnajcie przyjaciele.

- *Dokąd się wybierasz, mój szpaczku? – spytała wiewiórka. W pazurkach trzymała orzech laskowy. Ostroymi ząbkami rozlupywała skorupkę. – Odlatuję do ciepłych krajów, miła wiewióreczko. – Coś podobnego! – prychnęła wiewiórka. - Lecisz sobie nie wiadomo gdzie, zostawiając tu swoich przyjaciół.*

- *Och, nie odlatuję na zawsze, wiosną wrócę.*

- *A dlaczego nas opuszczasz? Żle ci tutaj z nami?*

- *Jest mi z wami bardzo dobrze, ale zima w naszym lesie będzie mroźna! Pola, łąki i lasy pokryją się śniegiem. Trudno będzie zdobyć coś do jedzenia!*

- *To zbieraj zapasy!*

- Och wiewióreczko, ja bardzo dużo latam. Aby dużo latać, trzeba mieć bardzo dużo sił, ażeby mieć siłę! A jedzenie jest tam, gdzie jest dużo słońca i zieleni! Nie zdołałbym zgromadzić tak wielkich zapasów. A poza tym, łatwo marzną. Zimą mógłbym zmarznąć na kość.

- No tak – pisała wiewiórka – skoro musisz lecieć ... - rozłupała do końca orzech i schrupała go ze smakiem.

- Wiewióreczko, widziałem w lesie drobne orzechy na leszczynach. Widziałem też mnóstwo szyszek na sosnach, a na szyszkach pełno nasionek. Jeśli chcesz, to pokażę ci gdzie one są.

- Och, dziękuję ci szpaczku, przydadzą się do mojej spiżarni. Skoro mają być ostre mrozy, nie mogę tracić czasu. Muszę zgromadzić zapasy na zimę!

I wiewiórka skacząc zwinnie po gałązkach pomknęła do leszczynowego lasu.

- A ja też mam się szykować do zimy? – zapytała polna mysz.

- Na łąkach mnóstwo suchej trawy. Dobrze, żebyś zebrała trochę siana i ocieplila nim swoje gniazdo w norce. Nazbieraj też jak najwięcej ziarna i nasion.

- A ja co mam robić? – zaćwierkał wróbel.

- Widziałem mnóstwo ziarenek na ściernisku. To najlepsza stołówka dla skrzydlatych mieszkańców lasu dopóki nie spadnie śnieg. Wtedy najlepiej trzymać się blisko domów ludzi. Tam łatwiej o pożywienie niż w lesie i można schronić się pod ciepłym dachem.

- A ja gdzie znajdę coś do jedzenia, gdy spadnie śnieg? - zapytała sarenka.

- Widziałem w lesie karmniki dla saren i jeleni. Tam szukaj pożywienia zimą. A teraz muszę lecieć. Czekają na mnie inne szpaki. Żegnajcie przyjaciele! Do zobaczenia wiosną!

- Do zobaczenia szpaczku. Będzie nam smutno bez ciebie.

- Nie zapomnę o was!

• Rozmowa na temat treści opowiadania

- Z kim rozmawiała wiewiórka?

- Gdzie wybierają się szpaki i inne ptaki?

- Dlaczego niektóre ptaki muszą odlecieć do ciepłych krajów?

- O czym szpak poinformował wiewiórkę?

- Kto przyszedł do szpaka po zimowe przepisy na zimowe zapasy?

- Co szpak doradził myszce, co wróbelkowi, a dokąd poradził wybrać się sarence?

(Źródło: M. Walczak, D. Kręcisz, *Wesołe przedszkole pięciolatka. Przewodnik metodyczny*, część I, s.70 – 71)

2. Quiz „tak” – „nie”.

Nauczycielka czyta zdanie, dziecko podnosi kartonik z odpowiednim wyrazem: *tak* lub *nie*.

„Wiewiórka gromadzi zapasy na zimę”.

„Hałasujemy w lesie”.

„Niszczymy domy zwierząt”.

„Jeż zasypia na zimę.”

„Sarna śpi w norce” itp.

3. Zabawa ruchowa i dźwiękonaśladowcza „Jak poruszają się zwierzęta małe i duże?”

- zając: skik – skik,

- niedźwiedź: człap – człap,

- jeż: tup – tup.

4. Zabawa dydaktyczna: „Które zwierzęta zasypiają w czasie zimy?”

Umieszczanie przez dziecko sylwet zwierząt (wiewiórka, jeż, niedźwiedź, zając, lis, sarna) pod właściwą chmurką: pod „uśmiechniętą” chmurką – zwierzęta, które nie zasypiają na

zimę, pod „śpiącą” chmurką – zwierzęta, które zasypiają). Każde dziecko losowo wyciąga z worka sylwetę zwierzątka, nazywa ją i umieszcza pod właściwą chmurką.
Podział wyrazów (nazw zwierząt) na sylaby.

5. Rytmika.

Część III

1. Czytanie Starego Testamentu.

2. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Próba przejścia wraz z dziećmi poprzez kolejne wydarzenia dnia. Podziękowanie Bogu za otrzymane dobro i łaski oraz za sytuacje, w których sprawiliśmy komuś radość.

Nawiązanie do sytuacji konfliktowych, które zaistniały, zwrócenie szczególnej uwagi na potrzebę przeproszenia Boga Ojca za to, co było złe oraz tej osoby, której sprawiliśmy przykrość.

Udzielenie pochwał i napomnień.

3. Zabawy manipulacyjno - konstrukcyjne.

4. Słuchanie fragmentów wspólnie wybranej bajki.

5. Zabawy przy stolikach, korzystanie z puzzli i układanek.

LISTOPAD (tydzień III, dzień 4)

Temat tygodnia: Zmiany w przyrodzie zachodzące późną jesienią.

Temat dnia: Jesienna moda.

Cele operacyjne: Dziecko dostosowuje swój ubiór do pogody.

Środki dydaktyczne: koszyk z kolorowymi lizakami, gazety, szary papier, bibuła, materiały do mocowania (taśma, spinacze, zszywki, itp.), dwa parasole (kolorowy i czarny), kolorowe szarfy, różne części garderoby, bębenek, T. Dziurzyńska, H. Ratyńska, E. Stójowa, *A jak będzie słońce...A jak będzie deszcz...*, WSiP, Warszawa 2001; K. Właźnik, *Wychowanie fizyczne w przedszkolu*, WSiP, Warszawa 1972; E. Konarska, Cz. Cyrański, W. Żaba – Żabińska, *Scenariusze zajęć muzyczno – ruchowych. Moje 5 lat*, MAC EDUKACJA, Kielce 2003.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne.

Ćwiczenia orientacyjno – porządkowe.

Dzieci biegnąc wymijają się zręcznie. Na uderzenie w bębenek obracają się w kółko z ramionami wzniesionymi w bok. Gdy bębenek milknie, znowu zaczynają bieg.

Ćwiczenia rąk i nóg „Sufit – podłoga”

Rozsyпка. Na zapowiedź prowadzącej: „Podłoga” dzieci wykonują przysiad podparty, na zapowiedź „Sufit” – podskakują z wymachem ramion.

Podskoki.

Lekkie podskoki obunóż w miejscu. Na sygnał wyskok w górę i klaśnięcie: „Kto najwyżej klaśnie”.

Marsz parami przy akompaniamencie tamburynu.

(Źródło: K. Właźnik, *Wychowanie fizyczne w przedszkolu*, zestaw XXV, s. 155)

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

Krótką rozmowa mająca na celu zapoznanie z tematem dnia dzisiejszego.

4. Wspólna modlitwa poranna – dzień Najświętszego Sakramentu.

Oddanie czci Jezusowi obecnemu w Najświętszym Sakramencie.

5. Czytanie Nowego Testamentu.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Przypomnienie aktualnej pory roku, utrwalanie nazw dni tygodnia.

2. Recytacja przez nauczyciela fragmentu wiersza J. Kulmowa „Odlatujące liście”.

*A gdy słońce jesienią nastaje,
odlatują liście w ciepłe kraje.*

*Wczoraj z rana
odleciały liście kasztana.*

*A z nim koło dwunastej
drobne listki wierzby dziuplastej.*

*Po południu jak chwycił Mróz,
odleciały liście dębów i brzoź.*

*A z wieczora
trzepot był i szum na jaworach.*

*Odleciały rude, żółte, czerwone,
odleciały wszystkie w jedną stronę.*

(Źródło: T. Dziurzyńska, H. Ratyńska, E. Stójowa, *A jak będzie słońce...A jak będzie deszcz...*, s.102)

3. Omówienie razem z dziećmi treści wiersza odwołując się do własnych doświadczeń oraz ilustracji na tablicy.

Nauczycielka proponuje dzieciom, aby wybrały sobie z koszyczka „Pani Jesieni” kolorowe listki.

4. Układanie rytmów - szal dla Pani Jesieni.

Układanie szala dla Pani Jesieni z kolorowych liści - praca w małych zespołach na dywanie. Dzieci układają szale dla Pani Jesieni wg wzoru – zgodnie z podanym przez nauczyciela rytmem i według własnego pomysłu.

5. Zabawa ruchowa: „Zabawa z szarfami”

Dzieci tworzą trzy kółka (według kolorów szarf zawieszonych na szyi). Nauczyciel trzyma szarfy tego samego koloru w rękach. Gdy gra muzyka, tańczy zespół dzieci wskazany przez nauczyciela poprzez podniesienie szarfy danego koloru. Przy zmianie szarfy przez nauczyciela, zmienia się tańczący zespół.

6. Zabawa „Przygotowanie do wyprawy”

Dzieci oglądają rozłożone na dywanie różne części garderoby, nazywają je i próbują dopasować każde z ubrań do konkretnych warunków atmosferycznych. Ubrania na chłodne dni odkładają w pobliżu czarnego parasola, zaś na ciepłe dni w pobliżu parasola kolorowego.

7. Krótka pogadanka na temat konieczności dbania o własne zdrowie m.in. poprzez właściwe ubieranie się, odpowiednie do danej pory roku i warunków atmosferycznych. Wdrażanie do postawy niesienia pomocy dzieciom młodszym w czynnościach samoobsługowych: ubieraniu się, rozbieraniu, wiązaniu butów).

8. „Mali projektanci mody” - zajęcia w małych grupach, projektowanie stroju na jesienny spacer, wykorzystanie gazet, szarego papieru, bibuły, materiałów do mocowania (taśma, spinacze, zszywki, itp.).

9. **Jesienny pokaz mody**- prezentacja wykonanych strojów przez poszczególne grupy.

10. Ćwiczenia gimnastyczne.

Zabawa orientacyjno – porządkowa z elementem wyprostnym:

Dzieci trzymają woreczki w lewej lub prawej ręce i biegają swobodnie, wymijając się zręcznie. Na kłaśnięcie nauczyciela zatrzymują się, kładą woreczki na głowie, idą kilka kroków w przód, siadają skrzyżnie, następnie wstają, zdejmują woreczki z głowy i powtarzają bieg w rozsypce.

Ćwiczenia dużych grup mięśniowych: „Rzuć – podnieś”.

Dzieci stoją w rozsypce swobodnie w małym rozkroku, woreczek trzymają oburącz przed sobą, na polecenie nauczyciela przenoszą woreczek oburącz za głowę (łokcie w górę, cofnięte w tył), puszczają woreczek za plecami, następnie skłaniają się w przód, chwytają woreczek oburącz, podnoszą go w przód, w skos i pokazują nauczycielce.

Zabawa na czworakach: „Kulawy lis”

Włożyć woreczek pod kolano zgiętej lewej nogi i przyjąć pozycję na czworakach. Dzieci posuwają się na rękach i na prawej nodze (tej, która nie trzyma woreczka). Po kilku podskokach siad skrzyżny i swobodna zabawa woreczkami (niewysoki rzut w górę i próba chwytu). Po chwili zabawy, dzieci wkładają woreczek pod prawe kolano i powtarzają chód na czworakach.

Ćwiczenie mięśni grzbietu:

Dzieci leżą przodem, woreczek mają pod brodą, trzymają oburącz za rogi. Uniesienie na moment w górę klatki piersiowej i łokci, a następnie powrót do leżenia. Ćwiczenie powtarzamy kilka razy, trzymając cały czas woreczek.

Zabawa bieżna: „Znajdź swój kolor”.

Dzieci swobodnie biegają w rozsypce, woreczki trzymają w lewej, (prawej) ręce. Na hasło „Stój!” – zatrzymują się w miejscu, tyłem do prowadzącej. Następnie nauczycielka zapowiada: „Biegiem do mnie!” – podnosząc jednocześnie ręce z szarfami w bok. Dzieci biegną w kierunku do nauczycielki i ustawiają się w kolejce przed swoim kolorem szarfy, podnosząc woreczki w górę. Nauczycielka sprawdza, czy dzieci dobrze poznały kolor.

Ćwiczenia tułowia - skłony boczne.

(Źródło: K. Właźnik, *Wychowanie fizyczne w przedszkolu*, s. 195 - 197)

Część III

1. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Próba przejścia wraz z dziećmi poprzez kolejne wydarzenia dnia. Podziękowanie Bogu za otrzymane dobro i łaski oraz za sytuacje, w których sprawiliśmy komuś radość.

Nawiązanie do sytuacji konfliktowych, które zaistniały, zwrócenie szczególnej uwagi na potrzebę przeproszenia Boga Ojca za to, co było złe oraz tej osoby, której sprawiliśmy przykrość.

Udzielenie pochwał i napomnień.

2. Słuchanie piosenki „Mała strojnisia” (sł.: A. Markiewicz; muz.: A. Grabkowska)

I. Różne sukienki są w mej szafie,

Zliczyć ich chyba nie potrafię

Piękną kokardę mam na głowie.

Kto mnie zobaczy, powie:

Ref: Mała strojnisia, mała strojnisia.

Nową sukienkę ma dzisiaj.

Strojnisia mała, strojnisia mała

Kokardę zawiązała.

*II. Bawią się dzieci w piaskownicy,
Ja nie chcę zniszczyć mej spódnicy.
Wszyscy dziś jeżdżą na rowerkach,
Ja na nich tylko zerkam.*

*III. Zamknę w szufladzie swe spódniczki
Włożę wygodne ogrodniczki.
Mogę już wdrapać się na drzewa
I nikt już nie zaśpiewa:*

*(Źródło: E. Konarska, Cz. Cyrański, W. Żaba – Żabińska, Scenariusze zajęć muzyczno –
ruchowych, *Moje 5 lat*, s. 33).*

3. Swobodna zabawa przy piosence.

4. Zabawy manipulacyjno - konstrukcyjne. Zabawy w kącikach zainteresowań.

LISTOPAD (tydzień III, dzień 5)

Temat tygodnia: Zmiany w przyrodzie zachodzące późną jesienią.

Temat dnia: Obraz malowany muzyką i deszczem.

Cele operacyjne: Dziecko wymienia sposoby relaksowania się.

Środki dydaktyczne: K. Właźnik, *Wychowanie fizyczne w przedszkolu*, WSiP, Warszawa 1972; E. Januchta, W. Żaba – Żabińska, *Szkoła pięciolatka. Przewodnik metodyczny*, MAC Edukacja, Kielce 2007; A. Vivaldi *Cztery pory roku. Jesień*, farby plakatowe, pędzle, woda, słomki, szarfy, kolorowe piórka.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne.

Zabawa orientacyjno – porządkowa: „Powódź”.

Dzieci biegają w rozsypce, a na zawołanie: „Powódź!” – biegną pod ścianę i stają prosto. Na zapowiedź: „Powódź minęła” – dzieci biegają swobodnie.

Ćwiczenie ramion.

Siad skrzyżny, ramiona w bok. Dwa lekkie uderzenia palcami rąk o podłogę, dwa klaśnięcia w górze nad głową (wzrok kierować za rękami).

Ćwiczenie tułowia – skłony w przód.

Siad kłęczy, skłon tułowia w dół i dotknięcie czołem kolan. Powoli wyprost i ustawienie głowy prosto.

Czworakowanie.

Marsz na czworakach w różnych kierunkach. Na sygnał – zrobić *koci grzbiet* (wyprost nóg i rąk z uniesieniem bioder).

Ćwiczenie równowagi.

Dzieci stoją na jednej nodze i pokazują wolną nogą ścianę przed sobą, za sobą i z boku (zmiana nogi).

Podskoki rozkroczno – zwarte „Pajac skacze”.

Marsz przy śpiewie nauczyciela.

(Źródło: K. Właźnik, *Wychowanie fizyczne w przedszkolu*, zestaw XVIII, s. 149)

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

4. Wspólna modlitwa poranna – dzień Najświętszego Serca Pana Jezusa.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Wysłuchanie fragmentu utworu muzycznego "Jesień" Vivaldiego - wypowiedzi dzieci na temat wysłuchanego utworu, określanie jego nastroju.

2. Rozmowa z dziećmi na temat sposobów relaksowania się.
Wyjaśnienie znaczenia słowa „relaks”.

3. Zabawa muzyczno – ruchowa. „Przeskocz kałużę” przy muzyce *Cztery pory roku. Jesień* A. Vivaldiego.

Na podłodze rozkładamy szarfy – kałuże. Przy odtwarzanej muzyce dzieci poruszają się pomiędzy kałużami, na pauzę wskakują do kałuży.

4. Malowanie muzyki - „Deszcz po szybie ścieka”.

- zwrócenie uwagi na różne możliwości „nakrapiania deszczu” (malowanie kropek, kresek, nakrapianie z pewnej odległości, chlapanie i rozdmuchiwanie),
- zorganizowanie wystawki dla rodziców,
- wdrażanie do poszanowania pracy swojej i innych.

5. Przeliczanie przedmiotów według możliwości dzieci.

6. Zabawa relaksacyjna „Chmura i deszcz” (wg K. W. Vopla)

Dzieci ilustrują ruchem, przy muzyce relaksacyjnej, opowiadanie czytane przez nauczycielkę: *„Szybujesz w powietrzu, jesteś bardzo miękki i puchaty, kołyszysz się wysoko na niebie. Płyniesz pod słońcem i wychytujesz jego promienie. W ten sposób stajesz się sam bardzo ciepły. A nocą płyniesz pod błyszczącymi gwiazdami. Możesz je liczyć, ale jest ich tak wiele, zbyt wiele... A potem powoli, bardzo powoli stajesz się coraz cięższy, coraz ciemniejszy i bardzo wilgotny. Przeobrażasz się w małe kropelki. Upadają one ostrożnie i łagodnie na ziemię, i tworzą tam w wielu miejscach małe kałuże.*

Nauczycielka pyta dzieci: Czym byłeś najpierw?, W co się potem zmieniłeś?

(Źródło: E. Januchta, W. Żaba – Żabińska, *Szkoła pięciolatka. Przewodnik metodyczny*, cz. 1, s.104).

7. Ćwiczenia oddechowe – dzieci przy muzyce dmuchają kolorowe piórka tak, aby nie upadły na podłogę, na pauzę w muzyce piórka spadają na podłogę.

8. Katecheza.

Część III

1. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Próba przejścia wraz z dziećmi poprzez kolejne wydarzenia dnia. Podziękowanie Bogu za otrzymane dobro i łaski oraz za sytuacje, w których sprawiliśmy komuś radość.

Nawiązanie do sytuacji konfliktowych, które zaistniały, zwrócenie szczególnej uwagi na potrzebę przeproszenia Boga Ojca za to, co było złe oraz tej osoby, której sprawiliśmy przykrość.

2. Zabawy manipulacyjno – konstrukcyjne.

Tygodniowy plan pracy w ochronce - LISTOPAD, tydzień 4

Temat tygodnia: <i>Adwent – czas oczekiwania</i>		Treści wychowawczo - dydaktyczne						
Dzień tygodnia	Temat dnia	Cel operacyjny	Obszar fizyczny	Obszar umysłowy	Obszar społeczny	Obszar kulturowy	Obszar moralny	Obszar religijny
Poniedziałek	<i>Kolory Adwentu</i>	<ul style="list-style-type: none"> Dziecko wyjaśnia symbolikę koloru Adwentu 	<ul style="list-style-type: none"> Ćwiczenia poranne Zestaw ćw. gimnastycznych 	<ul style="list-style-type: none"> Opowiadanie Utrwalenie nazw kolorów 		<ul style="list-style-type: none"> Praca plastyczna 	<ul style="list-style-type: none"> Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> Modlitwa – dzień Opatrzności Bożej
Wtorek	<i>Z Maryją czekamy na Jezusa</i>	<ul style="list-style-type: none"> Dziecko opowiada o scenie Zwiastowania 	<ul style="list-style-type: none"> Ćwiczenia poranne 	<ul style="list-style-type: none"> Wdrażanie do uważnego słuchania tekstu Udzielanie odpowiedzi na pytania dotyczące tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> Uczenie cierpliwego oczekiwania na swoją kolej podczas wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> Scenka z elementem dramy Piosenka adwentowa 	<ul style="list-style-type: none"> Wdrażanie do okazywania Panu Bogu wdzięczności za okazywaną miłość Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> Modlitwa – dzień Aniołów Stróżów Katecheza
Środa	<i>Nasze postanowienia adwentowe</i>	<ul style="list-style-type: none"> Dziecko wspólnie z innymi ustala i podejmuje postanowienia adwentowe 	<ul style="list-style-type: none"> Ćwiczenia poranne Wyrabianie nawyku dbania o ład i porządek w sali 	<ul style="list-style-type: none"> Rozmowa kierowana Rozwijanie orientacji w czasie 	<ul style="list-style-type: none"> Utrwalenie zasad dobrego wychowania 	<ul style="list-style-type: none"> Rytmika 	<ul style="list-style-type: none"> Uwrażliwianie i zwracanie uwagi na to, by zawsze mówić prawdę Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> Modlitwa – dzień Świętego Józefa Czytanie Starego Testamentu

<p>Czwartek</p>	<p><i>Jan Chrzyciel - patron Adwentu</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko opowiada o Janie Chrzycielu 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne • Zestaw ćwiczeń gimnastycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • Opowiadanie na podstawie ilustracji 	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności właściwego rozwiązywania konfliktów oraz odpowiedniego reagowania na sukcesy i porażki 		<ul style="list-style-type: none"> • Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa – dzień Najświętszego Sakramentu • Czytanie Nowego Testamentu
<p>Piątek</p>	<p><i>Uczestniczymy w roratach i śpiewamy pieśni adwentowe</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko w miarę możliwości uczestniczy w roratach i śpiewa pieśni adwentowe 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne 	<ul style="list-style-type: none"> • Wiersz • Wdrażanie do wyrażania swoich myśli • Zwracanie uwagi na poprawne konstruowanie wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzmacnianie więzi rodzinnych poprzez wspólne uczestnictwo w roratach 	<ul style="list-style-type: none"> • Wykonanie lampionu • Pieśń adwentowa 	<ul style="list-style-type: none"> • Zachęcanie do dawania dobrego przykładu innym • Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa – dzień Najświętszego Serca Pana Jezusa • Katecheza

LISTOPAD (tydzień IV, dzień 1)

Temat tygodnia: Adwent - czas oczekiwania.

Temat dnia: Kolory Adwentu.

Cel operacyjny: Dziecko wyjaśnia symbolikę koloru Adwentu.

Środki dydaktyczne: K. Właźnik, *Wychowanie fizyczne w przedszkolu*, WSiP, Warszawa 1988; świeca, kokarda, materiał fioletowy; s. S. Kardas, *W naszej Ochronie bawmy się wesoło*, cz. I, Tarnów 1993; A. Wasilak, *Zabawy z chustą animacyjną*, wyd. KLANZA, Lublin 2002.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolne zainicjowane przez dzieci.

2. Wprowadzenie w tematykę tygodnia i dzisiejszego dnia.

3. Wdrażanie do odpowiedzialnego pełnienia wyznaczonych zadań i dyżurów.

4. Ćwiczenia poranne.

- **Dzieci wiążą koło** i rytmicznie maszerują w lewo i w prawo, a na hasło: „Hop!” - dobierają się parami.
- **Ćwiczenie nóg: Huśtawka.**

Dzieci stoją parami w rozsypce, twarzami do siebie i podają sobie ręce wyprostowane w łokciach. Jedno dziecko wykonuje przysiad, drugie spięcie na palcach. Potem następuje zmiana.

- **Ćwiczenie tułowia - skręty: Celowanie w ręce kolegi.**

Ustawienie parami tyłem do siebie w rozkroku. Skręt tułowia i celowanie otwartymi dłońmi w dłoń kolegi - to samo w stronę przeciwną (w czasie ćwiczenia stopy przywarte do podłoża).

- **Czworakowanie.**

Jedno dziecko z pary w siadzie skrzyżnym, drugie obchodzi je na czworakach wokoło w jedną i w drugą stronę. Zmiana ról i zabawa trwa dalej.

- **Ćwiczenie nóg: Szycie na maszynie.**

Stanie przy stopach zwartych. Przeniesienie ciężaru ciała na jedną nogę, druga stopa na palcach i zmiana.

- **Podskoki: Szycie ścięgłem za igłą.**

Lekkie, ciche podskoki obunóż w przód.

- **Marsz.**

Swobodny marsz dziecka zmęczonego i sprężysty, energiczny wypoczętego.

(Źródło: K. Właźnik, *Wychowanie fizyczne w przedszkolu*, zestaw XIV, s. 145)

5. Modlitwa poranna - dzień Opatrzności Bożej.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Opowiadanie s. S. Kardas: „Fiolet Adwentu”.

„Martusia bardzo tęskniła za tatusiem, bo pojechał do pracy do Niemiec i długo nie wracał. Martusia nie umiała jeszcze pisać, ale kiedy mamusia wysyłała do tatusia list, ona do tego listu dorysowała kwiatki na znak kochania i pamiętania. Ale rysowała zawsze kwiatki fioletowe: raz fiołki z fioletowymi płatkami i żółtym oczkiem. Raz fioletową chryzantemę z ukarbowaną ślicznie czuprynką, raz fioletowe irysy, krokusy, michałki. Pytała mamusia, czemu córeczka maluje takie smutne kwiatki. A ona wytłumaczyła mamie, że to nie smutne, tylko, że w fiolecie zamknięta jest tęsknota. Tatus o tym wie, więc gdy w liście zobaczy fioletowe kwiatki, zrozumie, że Martusia bardzo za nim tęskni - i wobec tego szybko przyjedzie!

W Kościele zobaczycie, że aż przez cztery niedziele ksiądz będzie ubierał się do Mszy świętej w tęskniący, fioletowy ornat - zauważcie to. Nawet ornat będzie mówił o tęsknocie i oczekiwaniu. A czy wiecie, na Kogo?... Na urodziny Pana Jezusa.”
(Źródło: s. S. Kardas *W naszej Ochronie bawmy się wesoło*, cz. I, s. 178)

2. Utrwalanie nazw kolorów oraz symboliki koloru fioletowego.

Zabawa ruchowa z chustą animacyjną „Stań na kolorze”:

Dzieci - uczestnicy tańczą w rytm muzyki wokół chusty. Gdy muzyka milknie, stają na kolorze podanym przez prowadzącego.

3. Przybliżenie dzieciom nazwy świecy symbolizującej Adwent (Roratka).

4. Wykonanie Roratki.

5. Zabawy wg zainteresowań dzieci.

Część III

1. Zestaw ćwiczeń gimnastycznych. Zestaw XIV

Część I

Zabawa orientacyjno – porządkowa: *Pułapka na myszy.*

Dzieci podzielone na dwie grupy (dziewczęta i chłopcy). Chłopcy wiążą koło trzymając ręce tak wzniesione, aby możliwe było swobodne bieganie. Dziewczęta – *myszki wchodzą* do środka koła i na polecenie nauczycielki wybiegają *okienkami* utworzonymi z rąk chłopców na zewnątrz i do środka. Na sygnał: „Pułapka zamyka się” – dzieci tworzące koło przysiadają. Nauczycielka oblicza złapane *myszki* i zabawa toczy się dalej. Po jakimś czasie należy zmienić role.

Ćwiczenia ramion – siad skrzyżny. Klasnąć dwa razy przed sobą i przenieść ramiona w bok.

Ćwiczenie nóg: *Sprężynka.* Rytmiczne wspięcia i przysiady. Po pewnej serii ruchów polecić dzieciom krótkotrwale wytrzymanie pozycji we wspięciu.

Ćwiczenie głowy: *Kiwanie głową jak pajac.* Małe skłony głowy w przód i w tył.

Część II

Ćwiczenie tułowia i równowagi: Przesunąć jedną nogę przez splecione ręce i wyjąć ją z powrotem (przesuwać jedną i drugą nogę na zmianę).

Ćwiczenie mięśni grzbietu: *Patrzenie przez lornetkę.* Leżenie przodem, łokcie wsparte, ręce zwinięte w pięść, zbliżone do oczu, naśladują trzymanie lornetki (sprawniejsze dzieci mogą wypatrywać przez lornetkę z łokciami wzniesionymi w bok).

Ćwiczenia tułowia – skłony boczne: *Łódka na falach.* Siad skrzyżny, ręce oparte o podłogę z obu stron. Dzieci odpychają się raz jedną, raz drugą ręką coraz dalej – *łódki kołysz się na falach.* Należy dopilnować, aby biodra były nieruchome, a ruch wykonywany tylko tułowiem.

Bieg: *Uciekaj od piłki, bo parzy.* Dzieci zebrane w gromadce po jednej stronie sali. Naprzeciwko stoi nauczycielka z dużą piłką. Na polecenie dzieci biegną w stronę nauczycielki (na drygą stronę sali), która toczy piłkę po podłodze. Kogo piłka dotknie – jest *oparzony*, na chwilę odchodzi od zabawy. Najlepiej, jeśli cały czas piłkę toczy nauczycielka.

Ćwiczenie mięśni brzucha: *Mucha chodzi po suficie.* Leżenie tyłem – swobodny wznos nóg i rąk w górę i naśladowanie nimi, jak chodzi mucha po suficie (przebieranie rękami i nogami). W czasie ćwiczenia, w celu prawidłowego oddychania dzieci mogą powtarzać za nauczycielką następujący tekst: *Chodzi mucha po suficie, a czy wy tak potraficie?*

Ćwiczenia tułowia – skręty: *Malpka drapie się po głowie.* Siad skrzyżny. Dzieci ujmują rękami stopę jednej nogi i próbują dotknąć nią czoła, następnie prostują nogę. Ćwiczyć jedną i drugą nogą na zmianę.

Zabawa bieżna: *Berek – słupek.* Ustawienie w luźnej gromadce. Dziecko wyznaczone na *berka*, udekorowane w szarfę, biega za uciekającymi starając się kogoś dotknąć, aby tym samym przekazać mu swoją rolę. Aby uchronić się przed schwyтaniem, uciekający przyjmuje w ostatniej chwili postawę *słupka* (staje prosto i nieruchomo). Jeżeli dziecko poruszy się *berek* ma prawo go dotknąć, po czym następuje zmiana ról.

Ćwiczenie mięśni grzbietu: *Ślimak pokazuje rogi.* Leżenie przodem, wsparcie na łokciach, palce wskazujące przy uszach – *ślimak pokazuje rogi.* Leżenie przodem, czoło złożone na dłoniach (na poduszce) – *ślimak schował się do skorupki.*

Zabawa z dużą piłką: *Zaganianie świnki.* Dzieci w kole w siadzie klęcznym oddalone tak, aby piłka mogła przejść między dziećmi. Piłka – *świnka* chce się wydostać z *podwórka*. Dzieci silnymi uderzeniami pięści podają sobie piłkę po obwodzie koła pilnując, aby *świnka* nie uciekła z podwórka. Popychają piłkę lewą i prawą ręką.

Podskoki rozkroczno – zwarte: *Pajac skacze.*

Część III

Ćwiczenie stóp! *Chód gąsienicy.* Podkurczanie palców i prostowanie, z powolnym posuwaniem stóp do przodu.

Ćwiczenie uspokajające: *Klaskanie kolanami.* Leżenie tyłem, nogi zgięte w kolanach, stopy oparte o podłogę. Uderzanie kolanem o kolano, po kilku ruchach wyprost nóg do leżenia.

Marsz po obwodzie koła przy śpiewie prowadzącej.

(Źródło: K. Właźnik, *Wychowanie fizyczne w przedszkolu*, s. 233 – 236)

2. Refleksja nad własnym postępowaniem.

3. Zabawy w kącikach zainteresowań.

LISTOPAD (tydzień IV, dzień 2)

Temat tygodnia: Adwent - czas oczekiwania.

Temat dnia: Z Maryją czekamy na Jezusa.

Cel operacyjny: Dziecko opowiada o scenie Zwiastowania.

Środki dydaktyczne: Pismo Święte, obraz przedstawiający scenę zwiastowania, duży worek, kwiat białej lilii, skrzydła dla Anioła, gwiazdka na głowę, ubranie dla Matki Bożej, Ks. Z. Piasecki, *Panu memu śpiewać chcę*, Warszawa 2007.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolne zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne (*patrz dzień 1*).

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

4. Modlitwa poranna – *dzień Anioła Stróża*.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Wprowadzenie dzieci w temat dnia poprzez zabawę „Worek niespodzianek”.

Nazywanie wyciąganych przedmiotów i określanie ich przydatności.

Nauczyciel przygotowuje duży worek z niespodziankami, a w nim rekwizyty dla Anioła, dla Matki Bożej. Dzieci siedzą w kręgu, a worek leży w środku. Zadaniem dzieci jest wyciąganie z worka przyniesionych przedmiotów i określanie ich nazwy.

2. Rozmowa kierowana na temat możliwości wykorzystania tych rekwizytów.

3. Śpiew pieśni „Pozdrowiona bądź”(fragment).

*I. Do Nazaretu gdzie, Jej dom
z obłoków przybył Boży gość
i przed Maryją kłania się,
Boży posłaniec, Gabriel.*

*Ref. Pozdrowiona bądź, Ciebie dzisiaj prosi Bóg,
zechciej Matką Jego być, Jezusowi daj swój dom.
Pozdrowiona bądź, Ciebie dzisiaj prosi Bóg,
zechciej Matką Jego być, Jezusowi daj swój dom.*

*II. Maryja rzekła w sercu swym,
niech wola Pana spełni się.
I pośród ludzi dzięki Niej,
zamieszkał Jezus, Boży Syn.*

(Źródło: Ks. Z. Piasecki, *Panu memu śpiewać chcę*, s. 264)

4. Rozmowa na temat pieśni.

Indywidualne wypowiedzi dzieci ze szczególnym zwróceniem uwagi na cierpliwe oczekiwanie na swoją kolej.

5. Scena z elementami dramy „Zwiastowanie”:

- Słuchanie fragmentu Pisma Świętego (Łk 1, 26 - 38).
- Udzielanie odpowiedzi na pytania dotyczące treści odczytanego tekstu
- Wdrażanie do okazywania wdzięczności Panu Bogu za wielką miłość ku nam poprzez dar Maryi

Część III

1. Katecheza.

2. Zabawy manipulacyjne na dywanie – „Budujemy Nazaret”.

Stawianie budowli z klocków.

3. Śpiew znanych pieśni maryjnych.

4. Refleksja nad własnym postępowaniem.

5. Zabawy dowolne dzieci wg zainteresowań.

LISTOPAD (tydzień IV, dzień 3)

Temat tygodnia: Adwent - czas oczekiwania.

Temat dnia: Nasze postanowienia adwentowe.

Cel operacyjny: Dziecko wspólnie z innymi ustala i podejmuje postanowienia adwentowe.

Środki dydaktyczne: Anne de Graff, *Biblia dla dzieci* wyd. Vocatio 2008; czerwony papier, nożyczki, pojemnik na serduszka, K. Wójtowicz *Opowiastki*, wyd. „Tum”, Wrocław 1996; obręcz, 3 - 4 chorągiewki, M. Walczak, D. Kręcisz, *Wesołe przedszkole pięciolatka. Przewodnik metodyczny cz.1*, WSiP, Warszawa 2006.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolne zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne (*patrz dzień 1*).

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

4. Modlitwa poranna – *dzień Świętego Józefa*.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Wycinanie przez dzieci serduszek z czerwonego papieru.

Sprzątanie po skończonych wycinankach, porządkowanie swoich miejsc pracy. Liczenie wyciętych serduszek, układanie ich wg wielkości. Utworzenie „kącika czerwonego serduszka”.

2. Opowiadanie K. Wójtowicza pt. „O willi i chałupie”.

Zamożna i szlachetnie urodzona dama dostała się po śmierci do nieba. Piotr powitał ją grzecznie i prowadząc ją na wyznaczoną przez Najwyższe Instancje kwaterę, wskazał na piękną willę i objaśnił: - Oto mieszkanie pańskiej służącej! Dama ucieszyła się, myśląc sobie, jakież piękne musi być dopiero moje mieszkanie! Ale Klucznik Niebieski zaprowadził ją gdzieś na najdalszy koniec nieba, gdzie czekała na nią nędzna chałupa. Zdumionej kobiecie wyłożył: - Bardzo mi przykro, ale z tego materiału, jaki od pani otrzymaliśmy, nie dało się nic lepszego zrobić.

3. Rozmowa kierowana na temat opowiadania.

4. Wyjaśnienie pojęcia „postanowienie”.

Ustalenie postanowień adwentowych.

5. Utrwalanie zasad dobrego wychowania.

6. Zabawa ruchowa „Coś miłego”.

Dzieci poruszają się po sali w rytm tamburyna. Na przerwę w muzyce odwracają się do najbliższej stojącego dziecka i mówią mu coś miłego, uśmiechając się, patrząc w oczy.

(Źródło: *Wesołe przedszkole pięciolatka. Przewodnik metodyczny* cz. 1, s.19)

7. Rozwijanie orientacji w czasie - określanie czasu przeszłego i przyszłego.

Część III

1. Rytmika.

2. Czytanie Starego Testamentu.

3. Refleksja nad własnym postępowaniem.

- Czy w dniu dzisiejszym udało mi się wypełnić postanowienie adwentowe?

Jeśli nie, to dlaczego?

- Uwrażliwianie i zwracanie uwagi na to, by zawsze mówić prawdę.

4. Zabawy manipulacyjne przy stolikach i na dywanie.

LISTOPAD (tydzień IV, dzień 4)

Temat tygodnia: Advent - czas oczekiwania.

Temat dnia: Jan Chrzciciel patron Adwentu.

Cel operacyjny: Dziecko opowiada o Janie Chrzcicielu.

Środki dydaktyczne:, Anne de Graff, *Biblia dla dzieci*, wyd. Vocatio 2008, obraz przedstawiający Jana Chrzciciela, rysunki różnych postaci biblijnych związanych z osobą Jana Chrzciciela, próbki dotykowe - miękkie, twarde, szorstkie, itp., płyta CD *Tańce dla grup*, wyd. KLANZA.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolne zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne (*patrz dzień 1*).

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

4. Modlitwa poranna – *dzień Najświętszego Sakramentu*.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Katecheza.

2. Jan Chrzciciel patron adwentu.

- Czytanie fragmentu Ewangelii o Janie Chrzcicielu
- Oglądanie obrazów biblijnych do tekstu
- *Dlaczego Jana Chrzciciela możemy nazywać patronem Adwentu?* - burza mózgów
- Zabawa ruchowa do tańca „Yah Gibbon”- płyta CD *Jak Dawid tańczyć chce*
- *Z Janem przez pustynię* - określanie charakteru muzyki.

Rozmowa o stylu życia, ubierania się Jana Chrzciciela - indywidualne wypowiedzi dzieci.

3. Zabawa ruchowa „Dotknij”.

Dzieci poruszają się po sali, na sygnał nauczyciela, np. przedmiot miękkie - dzieci dotykają odpowiednich przedmiotów.

4. Zabawy konstrukcyjno - manipulacyjne.

Część III

1. Zestaw ćwiczeń gimnastycznych (*patrz dzień 1*).

2. Czytanie Nowego Testamentu.

3. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Kształtowanie umiejętności właściwego rozwiązywania konfliktów oraz odpowiedniego reagowania na sukcesy i porażki.

4. Kolorowanie obrazków przedstawiających postacie biblijne.

5. Zabawy dowolne w kącikach zainteresowań.

LISTOPAD (tydzień IV, dzień 5)

Temat tygodnia: Adwent - czas oczekiwania.

Temat dnia: Uczestniczymy w roratach i śpiewamy pieśni adwentowe.

Cel operacyjny: Dziecko miarę możliwości uczestniczy w roratach i śpiewa pieśni adwentowe.

Środki dydaktyczne: *Z uśmiechem w życie*, wyd. „Jedność”, Kielce 1992; gotowe elementy lampionów do składania, ks. J. Stala, s. W. Dryl OSU, *Kocham Cię, Jezu. Propozycje katechez przedszkolnych dla pięcioletków*, wyd. Biblos, Tarnów 2002; A. Wasilak, *Zabawy z chustą animacyjną*, wyd. KLANZA, Lublin 2002.

Przebieg zajęć

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolne zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne (*patrz dzień 1*).

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

4. Modlitwa poranna - *dzień Najświętszego Serca Pana Jezusa*.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Przypomnienie symboliki świecy adwentowej. Rozmowa kierowana z dziećmi na temat: "Co kojarzy mi się z Adwentem?"

Wymienianie przez dzieci znanych symboli Adwentu.

2. Słuchanie pieśni adwentowej „A ja czekam na Ciebie”.

*I. A ja czekam na Ciebie, mój Jezu,
tak jak kiedyś inni czekali.*

*A ja czekam na Ciebie, mój Jezu,
tam w oddali światelko się pali.*

Ref. Jezu przyjdź, wołam Cię, Jezu przyjdź!

*II. A ja czekam na Ciebie, mój Jezu,
abyś przyszedł pomiędzy ludzi.*

*A ja czekam na Ciebie, mój Jezu,
byś drzemiące serca obudził.*

(Źródło: ks. Józef Stala, s. Weronika Dryl OSU, *Kocham Cię, Jezu. Propozycje katechez przedszkolnych dla pięciolatek*, s.75)

3. Wykonanie lampionów z przygotowanych elementów.

4. Zapoznanie dzieci z wierszem „Przyjdź Dzieciątko”.

*Przyjdź Dzieciątko, przyjdź kochane,
Zaświeć jasną zorzą.*

*My czekamy na Twe przyjście
razem z Matką Bożą.*

*Przyjdź Dzieciątko, przyjdź kochane,
Gwiazda niech zaświeci.*

*Przyjdź Dzieciątko, przyjdź kochane,
Proszą wszystkie dzieci.*

(Źródło: *Z uśmiechem w życie*, s. 8)

5. Wypowiedzi dzieci na temat wiersza.

Zachęcanie do wyrażania swoich myśli. Zwrócenie uwagi na poprawne konstruowanie wypowiedzi.

6. Zachęcenie dzieci do uczestnictwa wraz z rodzicami w roratach i umacnianie w ten sposób więzi rodzinnych.

7. Wspólny śpiew pieśni adwentowych z zapalonymi lampionami.

Część III

1. Katecheza.

2. Refleksja nad własnym postępowaniem - podsumowanie tygodnia.

Zachęcanie do dawania dobrego przykładu innym.

3. Zabawy manipulacyjne MINIKON, układankami DADO, itp.